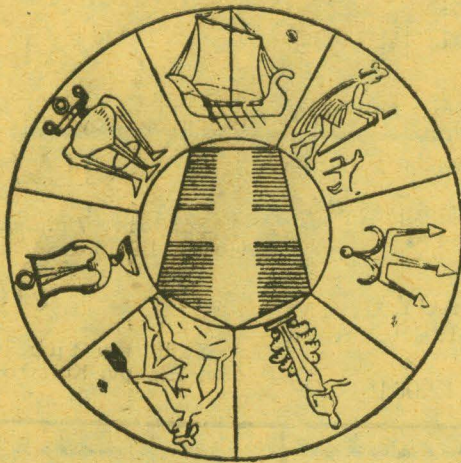

1952

Η ΗΧΩ ΤΟΥ ΙΟΝΙΟΥ

*170,000 π.
Επιλογή των κειμένων
Σημειώσεις*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Έν όνόματι της Δικαιοσύνης	Τοῦ κ. Φ.Κ.
Ξένοι Έλληνιστές	Τοῦ κ. Η. Βενέζη
Φυναικεῖα Στήλη	Εὔας Θηνιάτισσας
Νεοελληνική Ποίηση	
Ποιήματα τῶν κ. κ. Χρ. Βουνά, Μ. Πετροχείλου, † Δ. Σολωμοῦ, Π. Λευκαδίτη καὶ Δ. Ἀντωνάτου.	
Ίστορικά : Ὁ Οὐήλερ πρὸ 120 ἐτῶν στὰ Ἑπτάνησα. Ἡ πρώτη ὁμάς πολεμιστῶν Ἑπτανησίων κληρικῶν 1683 — 1689.	Τοῦ κ. Σπύρου Ἀργυροῦ
Ἐπιστημονικά	
Τὸ θεῖον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ	Τοῦ κ. Π. Ἀντύπα
Λαογραφικά	
Λαογραφία τῆς Κεφαλληνίας	

Ἐλεύθερη Στήλη : Ἡ Ἑλληνική Ἐπαρχία

Ἄριθ. Φύλλου 72-74

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΕΣΣΗΝΟΥ
Τιμὴ τεύχους 5.000

INSURANCE COMPANY LTD

Ἡ «ΑΡΓΩ» ιδρύθη τὸ 1938

νά εἰδικευθῆ εἰς τὴν ἀσφάλειαν Ἑλληνικῶν πλοίων
ἡ «ΑΡΓΩ» ἐξακολουθεῖ νά συμμετέχη προθύμως καὶ κατὰ
ἀντικόν ποσοστὸν εἰς τὴν ἀσφάλειαν παντὸς Ἑλλ. πλοίου.

PLANTATION HOUSE

Managers A. LUSI LTD
LONDON E.C.34

ΝΕΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ

ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΑΔΕΛΦΩΝ ΤΥΠΑΛΛΟΥ

Δ) Π. Γεώργιος Π. Ποταμιάνος

«ΑΓΓΕΛΙΚΑ»

(ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ)

Ἐκάστην Παρασκευὴν ἡν μ.μ. Χίον, Μυτιλήην
Κάστρον (Λήμνου)

Σάββατον 6 μ.μ. Χανιά, Ρέθυμνον, Ἡράκλειον
Ρέθυμνον, Χανιά, Πειραιᾶ.

Ἐκάστην Δευτέραν 2ῶν μ.μ. Τήνον, Ἰκαρίαν, Λέ-
ρον, Κάλυμνον, Κῶ, Ρόδον.

«ΗΛΙΟΥΠΟΛΙΣ»

Ἐκάστην Τετάρτην ἡν μ.μ. Χίον, Μυτιλήην.
Διεύθυνσις τηλεφώνου 44495

Σάββατον 7 μ.μ. Σύρον, Τήνον, Μύκονον. Ἀρμε-
νιστήν, Εὐδηλον, Ἄγ. Κήρυκον, Καρλόβασι, Βαθύ.

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ

«ΙΟΝΙΟΝ»

ΑΘΑΝ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

Τηλ. : 43.678, 42.819, 44.142, 41.919 καὶ εἰς
ἅπαντα τὰ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΑΞΙΔΙΩΝ.

Σάββατον 2 μ.μ. Κύθον, (Μέριχα Λουτρά), Σέρι-
φον, Σίφνον, Κίμωλον- Μήλον.

ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ ΤΗΛ. : 42.061.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΑΡΤΟΠΟΙΪΑΣ

Τηλ. Διευθύνσεως 30-568—Τηλ. Ἀπο-
θήκης Ἀργεντ. Δημοκρατίας 33-170

Ὁδὸς Κοραῆ 1—Τηλ. 30-566, 30-567,
30-568—Τηλ]κὴ Δ]νσις Παπυρίσκο

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝ ΑΙΓΙΩ

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ : Χάρτης

Γράφης — Χάρτης Τυλόγραφίας — Χάρτης
Περιτυλίξεως — Χαρτόνια

ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ :

Σταδίου καὶ Πεσματζόγλου

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ :

Πειραιᾶ, Καλάμας, Τρίπολιν, Σπάρτην

Ἐκτελέσει πάσης τραπεζικῆς ἐργασίας ὑπὸ
τοὺς πλέον συμφέροντας ὅρους

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΑΓΟΡΑ

Ἀθῆναι—Σταδίου 9—Τηλ. 21.546

Υποδήματα—Παντόφλες—Πασούμια—Δερμάτινα εἶδη—

—Παιχνίδια παιδιῶν—Εἶδη ἐκδρομῶν—Πλουσία συλλογὴ δῶρων

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ἡράκλειον Κρήτης, Τραπεζικαὶ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΕΥΚΩΝ

ὑπὸ συμφέροντας ὅρους

Η ΗΧΩ ΤΟΥ ΙΟΝΙΟΥ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΤΩΝ ΕΠΤΑ

Ἀθῆναι, ὁδὸς Κοραῆ 1 — Γ' Ὄροφος Τηλέφ. 26.446

“IONIAN ECHO,, MONTHLY MAGAZINE ATHENS CORAY 3

Περίοδος Γ' — Ἔτος 21ον — Ἀριθ. φύλλου 72- 74 (182 - 184) ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1952

Vol III No 72 - 74 (182 - 184) JULY - AUGUST - SEPTEMBER)

Ἰδιοκτῆτης — Διτῆς ΦΩΤΙΟΣ ΚΟΝΙΔΑΡΗΣ — Διεύθυνσις Κοραῆ 1, 3ος ὄροφ. Τηλ. 26. 446

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ Ἐσωτερικοῦ: Ἐτησίᾳ δραχ. 30.000 Ἐξάμηνος 15.000 — Ἀγροτῶν 15.000 — Ἐταιριῶν 100.000
Κοινοτήτων 25.000 — Δήμων 50.000 — ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ Διρ. 1 — Ἀμερικῆς Δολλ. 3

ΕΝ ΟΝΟΜΑΤΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Ὅταν τὸ ἀλλόφρον πλῆθος τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως συνέτριβε τὴν ἄρχουσαν φεουδαρχικὴν τάξιν καὶ ἀπεκεφάλιζε γραμμὴ δικαίους καὶ ἀδίκους, μεταξὺ τῶν ἄλλων κατεδίκασε στὴν κρεμάλα καὶ μιὰ Δέσποινα εὐγενῆ ποῦ σὲ τίποτα δὲν εἶχε φταίξει.

Καὶ ἐκείνη μυκτηρίζουσα τὴν τελευταία στιγμή τὴν μεθυσμένη ἑπαναστατικὴ δικαιοσύνη ἀνεφώνησε.

᾽ὦ Δικαιοσύνη πόσα ἐγκλήματα γίνονται ἐξ ὀνόματός σου.

Ἡ ἀποστροφή αὐτὴ μᾶς κάνει νὰ θυμώμεθα σήμερον τὴν Δημοκρατίαν καὶ τὲς ἐλευθερίες ποῦ παρέχονται ἐξ ὀνόματός της.

Ἐν ὀνόματι τῆς Δημοκρατίας εὐρίσκεται σήμερον ὅλος ὁ κόσμος χωρισμένος σὲ δύο ἀντίπαλα στρατόπεδα, καὶ εἶναι ἔτοιμος νὰ ἀλλολοσπαραχθῆ ἐξ ὀνόματός της.

Χάριν αὐτῆς μετουσιώνεται ὅλος ὁ μόχθος καὶ ὁ ἰδρώς σὲ σίδερα, τροτὺλη καὶ βόμβες ποῦ θὰ φέρουν τὴν καταστροφή. Χάριν τῆς Δημοκρατίας ὑπάρχουν φυλακές, στρατόπεδα συγκεντρώσεως, ἐξορίες καὶ ἐκτελεστικά ἀποσπάσματα. Γιὰ τὴν Δημοκρατίαν βγαίνουν ἀπόστολοι καὶ κήσωρες μὲ πύρηνους λόγους καὶ ἐκατομμύρια ἀνθρώπων ἀγρυπνοῦν σὰν δουρικὰ μηχανικὰ Ρομπότ ἔτοιμα μὲ λύσαν..... δημοκρατικοῦ ἐνθουσιασμοῦ νὰ ἐπιπέσουν ἐναντίον ἀλλήλων ἐξ ὀνόματος αὐτῆς, οἱ ἡγέται κηρύττουν τὸ εὐαγγέλιον τοῦ συναγερμοῦ τῆς ταραχῆς καὶ τῆς τυφλῆς ὑποταγῆς, εἴτε εἶναι ἐρυθροὶ καὶ ἔχουν φυσικὰ ἡγετικά προσόντα εἴτε εἶναι γαλαζόαιμοι καὶ ἔχουν κληρονομικὰ δικαιώματα ἀρχῆς, καὶ ἐφόρεσαν τὸ δημοκρατικὸ σκούφο σὰν τὸ Λουδοβίκο σταν ἐμπήκαν οἱ

ἀβράκωτοι στὸν Κεραμεϊκό.

Πάντως ἓνα εἶναι βέβαιον. Ὅτι οὔτε δημοκράτες οὔτε δημοκρατικὲς ἐλευθερίες ὑπάρχουν καὶ ὅτι ἐν ὀνόματι τῆς Δημοκρατίας ὑπάρχει μιὰ περιστολὴ τῆς ἐλευθερίας, ὑπάρχουν δεσμά, ὑπάρχουν φόροι, πολεμικὲς προπαρασκευαεὲς, ἀπειλὴ πολέμου ἐξοντωτικοῦ καὶ ἐξαφανήσεως τοῦ πολιτισμοῦ μας.

Δηλαδὴ ἀντιγράφουμε τὴν διαμάχην Χριστιανῶν ποῦ ἐξ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ τοῦ θεοῦ τῆς Εἰρήνης ἔκαναν τὰ φοβερῶτερα ἐγκλήματα καὶ πολέμους διὰ τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν εὐτυχίαν τῶν λαῶν καὶ ἀνουςιουργήματα. Καὶ ἡ κοινωνία ἀκρωτηριασμένη, πονεμένη, βασανισμένη ἀνήσυχη, ποῦ κοπιᾶζει μοχθεὶ ἀγωνιᾶ ἀσπαίρει στερεῖται καὶ ἀνησυχεῖ μὲ θεὸς ἀναζητᾶει καὶ πάλιν, ἂν ὄχι βέβαια τὸν Θεάνθρωπο ποῦ ἐξ ὀνόματός του θὰ συνεχίσουν τὴν ἐπιβουλήν τῆς καταστροφῆς, ἀλλὰ τὰ δόγματα, τὲς κοσμοθεωρίας ἐκεῖνες ἢ μᾶλλον τὴν ἀγνή τὴν ἀδέσμευτη δημοκρατικὴ ἐλευθερία, ποῦ θὰ ἐδραιώσῃ τὴν πίστη τὴν γαλήνη, τὸ θάρρος καὶ τὴν διηνεκὴ ἄκαπνη λευκὴ Εἰρήνη.

Ἐκεὶ πιστεύει ἡ Κοινωνία ποῦ πονᾶ καὶ πεινᾶ ὅτι θὰ εὕρῃ τὴν Εὐτυχία, στὴ Δημοκρατικὴ γαλήνη.

Ἐὰν τοῦτο ἐπιτευχθῆ—τότε ὁ κόσμος θὰ σωθῆ πραγματικὰ καὶ ἓνα νέον ἰδεῶδες θὰ ἀναβλαστήσῃ.

Ἐὰν ὅμως ὁ πόλεμος ἐπιβληθῆ τότε ὅσοι ἐπιζήσουν ἀκρωτηριασμένοι ψυχικὰ καὶ σωματικὰ αὐτοὶ καὶ τὰ ὄνειρα καὶ τὰ τοῖζοντα ἐρείπια θὰ ὑμνολογοῦν τοὺς νικητῆς, ὅποιοιδήποτε καὶ ἂν εἶναι, ἔστω καὶ τυράννοι τῆς τῆς τῆς τῆς τῆς τῆς τε ἐποχῆς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ
ΚΑΙ ΠΑΡΕΛΛΗΛΟΝ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

ΣΤΕΣ

Ο ΦΙΛΟΣ ΜΑΣ κ. ΚΝΕΣ

Στη χορεία των ξένων ελληνοιστών που κάνουν γνωστή την πνευματική μας κίνηση στις ξένες χώρες και τον έξω πολιτισμό, που δυνατόν ορισμένα σημεία της να έπηρεάζουν τα ρεύματα του συγχρόνου πολιτισμού ή να μας δίνουν την ανάλογη θέση, διακρίνεται και ο κ. Κνές διά τον όποιον ο κ. Ήλ. Βενέζης έδημοσίευσεν σχετικήν μελέτην εις τὸ «Βῆμα». Νομίζομεν ὅτι ἐνισχύομεν τόσον τὴν προσπάθειαν τῶν εὐγενῶν ξένων ἑλληνοιστῶν, ὅσον καί τὴν ἑλληνοιστικὴν ἐπίδοσιν δημοστεύοντες τὸ κατωτέρω ἄρθρον :

Προχτές, σὲ μιὰ στενὴ λογοτεχνικὴ συντροφιά τῆς «Ὁμάδας τῶν 12» εἶχαμε τὴν εὐχαρίστηση, γύρω στὸ τραπέζι μιᾶς «Ἀγάπης», ν' ἀκούσουμε τὸν Σουηδὸ φίλο τῆς πατρίδας μας, τὸν κ. Κνές, ποὺ φιλοξενεῖ αὐτὲς τῆς μέρες ἡ Ἀθήνα. Τὸν ἀκούγαμε ὥρα πολλὴ νὰ μᾶς λέει τῆς πρώτης ἐντυπώσεως του ἀπ' τὴν Ἑλλάδα, τὴν ἀγάπη του γιὰ τὰ νεοελληνικὰ Γράμματα ποὺ ἀφοσιώθηκε νὰ τὰ κάμῃ γνωστὰ στὴ βορεινὴν πατρίδα του ἀφοῦ ἔμαθε πρῶτα τὴ γλῶσσα μας. Τὸν ἀκούγαμε νὰ μιλά γιὰ ἑλληνικὰ βιβλία, γιὰ Ἑλληνες συγγραφεῖς, νὰ ζητᾶ πληροφορίες γιὰ ὀνόματα, κάπατε ἀπίθανα, ποὺ τὸν περικυκλώνουν ἀπὸ τέτε ποὺ κατέβηκε στὴν Ἑλλάδα, τὸν ἐσθάνομασε λίγο-πολὺ νὰ παλεύῃ νὰ βρεῖ μιὰν ἄκρη μὲς σὸν ἀτελείωτο χῶρο ποὺ πιάνει ἡ λογία Ἑλλάς. Παρ' ὅλη τὴ διακριτικότητά του μαντεύαμε τὸ τί τραβᾷ ἀπ' τὴν πολιιορκία αὐτὴ ποὺ τοῦ γίνεται, καὶ ποὺ δὲν τοῦ ἀφήνει ἴσως καὶ τὴν ἄνεση ποὺ χρειάζονταν γιὰ νὰ ἐργαστῆ. Ἄλλὰ εἶναι τόσο ἀπλὸς, τόσο εὐγενικός τόσο ἐγκαρδιος ὁ κύριος Κνές ! Καὶ ἀγαπᾷ τόσο τὴν Ἑλλάδα, καὶ τῆς ἀφοσιώθηκε τόσο! Κανεῖς ἀπ' τοὺς νεοελληνοιστῆς ποὺ δουλέψανε σὲ μεταφράσεις ἔργων τῆς λογοτεχνίας μας γὲν ἔχει νὰ παρουσιάσῃ τὸν ὄγκο τὸς δικῆς του μεταφραστικῆς ἐργασίας. Κείμενα μεγάλα, χιλιάδες σελίδες, κείμενα δύσκολα ποὺ ἔπρεπε νὰ τὰ κατακτῆσῃ ὄχι μονάχα γλωσσικὰ ἀλλὰ καὶ ἱστορικὰ ἀνατρέχοντας στοὺς παλιούς ἢ στοὺς νεώτερος ἑλληνικούς καιρούς, συγγραφεῖς διαφορετικοῦ ὕψους ποὺ ἔπρεπε τὸ καθένα χωριστὰ νὰ κερδηθῆ—πόσος ἀγώνας καὶ πόσος μόχθος! Καὶ ὅλα αὐτὰ μὲ τὴ μεγαλύτερη ἀπλότητα, μὲ τὸ λιγότερο θόρυβο, μὲ μιὰ λεπτότητα ἀπέναντι τῶν συγγραφέων παῦ μεταφράζει σὰ νὰ θέλῃ νὰ τοὺς βοηθήσῃ νὰ μὴν αἰσθάνονται τόσο ὑπόχρεοι ὅσο εἶναι. Θὰ ἀναφέρω γιὰ παράδειγμα ὅτι μῆτε μὲ ἓνα γράμμα του, μῆτε μὲ ἓνα μῆνυμά του δὲ μοῦ ἔκανε γνωστὸ πὼς ἐργαζόταν μεταφράζοντας τὴ «Δαλήνη». Κάτι σχετικὸ ποὺ εἶχε περὶ μόνο, γυρίζοντας ἀπ' τὴ Σουηδία, ὁ καθηγητῆς Κακριδῆς. Καὶ μόλις τῆς προάλλες ὁ κ. Κνές μοῦ ἀνήγγειλε ἀπλά, σὰν νὰ ἦταν κάτι ἐλάχιστο, ὅτι ἡ μετάφραση τοῦ βιβλίου μου, τελειωμένη, εἶναι ἤδη στὰ χέρια τοῦ ἐκδότη.

Τόσο εὐγενὴς καὶ ἀπλὸς εἶναι ὁ ἄνθρωπος. Ὅταν προχτές στὴ συντροφιά τῶν 12—στὴν ὁποία ἀνήκουν οἱ τρεῖς ἀπ' τοὺς συγγραφεῖς ποὺ μετέφρασε ὁ Κνές

—ἀκούσε τὰ λίγα λόγια τιμῆς μὲ τὰ ὁποῖα τὸν προσφώνουσε ἡ Ὁμάδα,—παρακολουθοῦσα τῆς ἀντιδράσεις στὴν ἔκφρασή του : αὐτὸς ὁ βόρειος, ὁ ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, τῆς σοφίας ὁ κύριος, εἶχε γίνῃ ἓνα παιδί ἓνα παιδί χαμογελαστὸ παιδί ποὺ ζοῦσε ἐγκάρδια, ποὺ χερόταν τὸν καλὸ λόγο ποὺ τοῦ λέγουν οἱ φίλοι του οἱ Ἑλληνες στὴ θετὴ του πατρίδα, τὴν Ἑλλάδα. Καὶ τὸ ὕφος αὐτὸ τὸ ἐκράτησε καὶ ὅταν σηκώθηκε εὐτυχῆς, νὰ ἀντιφωνήσῃ, νὰ εὐχαριστήσῃ, νὰ πῆ γιὰ τοὺς δεσμούς του μὲ τὴν Ἑλλάδα. Ἦταν ἓνας χαμογελαστὸς, ἓνας μεσογειακός, ἓνας δικός μας, ἄνθρωπος τοῦ Αἰγαίου, ποὺ ζοῦσε μὲ χαρὰ τὴν ἑλληνικὴ ὥρα του, τὸ προνόμιο αὐτοῦ τοῦ ταξιδιοῦ. Κι' αὐτὸ ἔγινε πιὸ ἐκδηλοῦ ὅταν, ἀναπάντεχα, μᾶς ἀνήγγειλε πὼς θὰ μᾶς ἀπαγγεῖλη στίχους του, σουηδικὰ στὸ προτότυπο. Κανέναν μας δὲν ἤξερε πὼς ὁ δόκτωρ Κνές ἔγραφε στίχους Ἦταν, λέει, μιὰ ἔκτακτη περίπτωσις. Εἶχε κατεβῆ, λέει μετὰ τὴ φρίκη τοῦ μεγάλου, πολέμου, στὴ Νότιο Γαλλία, κι' ἐκεῖ ἀντίκρισε ἓνα κορίτσι, Ἑλληνίδα, πλάσμα θαμνοτικό. Κι' αὐτὸ τὸ ἀντίκρουμα τοῦ ἐνέπνευσε τοὺς στίχους.

Ἄρχισε νὰ τοὺς ἀπαγγέλλῃ σουηδικὰ. Τότε μόνο ἡ ἔκφρασή του ἔχασε τὸ χαμογελαστὸ τῆς ὕψους, ἔγινε σοβαρὴ καὶ ἀπόκοσμη. Ἀκούσαμε τοὺς φθόγγους τῆς ἄγνωστης γλώσσας, τίποτα δὲν ἔφτανε ὡς ἐμᾶς ἀπ' τὸ νόημα, μόνο τὴν ἔξαρση καὶ τὴ συγκίνηση βλέπαμε στὸ πρόσωπο. Θὰ ἦταν, βέβαια, γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Καὶ αὐτὸ τὸ εἶδαμε ὅταν σὲ λίγο ὁ Σουηδὸς φίλος μας ἄρχισε νὰ μεταφράζῃ γαλλικὰ τοὺς στίχους του. Τὸν παρεκάλεσα, ἀργότερα, νὰ μοῦ παραχωρήσῃ αὐτοὺς τοὺς στίχους νὰ τοὺς δημοσιεύσω στὴ στήλη μου ἐδῶ. Μοῦ ἔστειλε τὸ ἀκόλουθο σημείωμα. Τὸ καταχωρῶ αὐτοῦσιο—νὰ χαροῦν καὶ οἱ ἀναγνώστες τῆς στήλης τὴ χάρη τῶν ἑλληνικῶν ἑνὸς Σουηδοῦ. Καὶ παίρνω τὴν ἀδεία νὰ παραθέσω μιὰ πρόχειαν μετάφραση ἀπὸ τὰ γαλλικὰ τῶν σουηδικῶν στίχων :

Ἴδου τὸ γράμμα :

«Ἀγαπητὴ κύριε Βενέζη,

Οἱ στίχοι μου εἶναι πολὺ πολὺ ἀπλοὶ καὶ ταπεινοὶ—δυστυχῶς δὲν εἶμαι ποιητῆς. Θὰ ἤθελα μόνο νὰ παραλληλίσω τὴν σημερινὴν νεοελληνικὴ λογοτεχνίαν μὲ μιὰν ἑλληνικὴν κοπέλλα μιᾶς πολὺ λαμπρῆς ὠραιότητος, ποὺ τὴν εἶδα μιὰ φορὰ στὴ Γαλλία ὕστερ' ἀπὸ τὸν τελευταῖο πόλεμο. Νὰ ἡ μετάφρασις—μὲ συγχωρεῖτε, ξαναλέω,—δὲν εἶμαι ποιητῆς. (Ἔπονται οἱ γαλλικοὶ στίχοι). Σὰς εὐχαριστῶ ἐγκάρδια γιὰ τὴν τερπνὴν ἑορτὴν προχτές καὶ μένω δικός σας.—Κνος».

Ἴδου καὶ ἡ μετάφραση τῶν γαλλικῶν στίχων τῆς ἐπιστολῆς

ΒΑΣΙΛΕΥΣ
 ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΛΦΩΝ, σελ. 171 καὶ παραπάνω
 τὸ φανερὰ τῆς φουσκῶνε πάνω στὸ νεανικὸ τῆς στήθος
 ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ Σ Τ Η Λ Η

Ἐπιστολή ἀναγνώστριάς

ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ ΟΡΜΑΘΟΣ

Κύριε Φαῦνε,

Σε μιὰ μικρὴ συγκεντροσοῦλα διαβάσαμε τὴν ἐπιστολὴ τῆς Εὐας Ληξουραίας μὲ κάποιο πικρόχολο σαρκασμό.

Ἐν πρώτοις δὲν ξέρουμε ἐάν σοῦ ἐστάλη παρόμοια ἐπιστολὴ καὶ ἂν τοῦτο ἔγινε πόσο θὰ μεταμφέσθηκε ἀπὸ τὸ δικαίωμα ποῦ ἔχετε οἱ ἀρχιουνιάκτες γιὰ τὴν καλὴ ἐμφάνισι, ποῦ φθάνουν μέχρι παραπονήσεως τοῦ κειμένου.

Ἄλλὰ εἶναι καὶ ἄλλος λόγος ποῦ μᾶς κάνει νὰ ἀμφιβάλλουμε διὰ τὴν αὐθεντικότητα τῆς ἐπιστολῆς. Συνηθίσατε λέγω ἔσεις οἱ συντάκτες ἐφ' ὅσον σᾶς περισσεύουν νοήματα καὶ λόγια νὰ τὰ θέτετε ὄχι μόνον στὸ στόμα τῶν ἀφελῶν γυναικῶν ἀλλὰ καὶ τῶν ζώων.

Ἐχουμε ἄπειρους ἔξυπνους λεκτικούς διαλόγους ἀπὸ τῶν λιονταριῶν μέχρι τῶν γάτων καὶ τῶν ποντικῶν.

Καὶ λέγω ἢ γράφω τῶν ἀφελῶν γυναικῶν διότι βέβαια, ἐφόσον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου μᾶς ἔχετε ἐ-

ξουθενώσει μὲ χαρὰ καὶ κάποτε μὲ ἐνθουσιασμό πέρνομε μέρος σὲ διάφορες λεκτικὲς ἱλαροτραγωδίαις ποῦ ἐνῶ κατ' ἐμφάνισιν μᾶς δίνουν κάποτε θέσιν ἐπιφανῆ, ὕψηλῶ ὀνόματι, κατὰ βάθος καὶ στὴν οὐσία μὲς διακωμωδοῦν, γιὰ νὰ φαίνεται ἐμπράκτως ὅτι δὲν μπορούμε νὰ πάρουμε σοβαρὸ ρόλο στὴ ζωῆ.

Τέτοια ἐντύπωση μᾶς ἔδωσε τὸ δημοσίευμα τῆς Εὐας Ληξουραίας.

Ἡ ἐάν εἶναι πραγματικὸ πιάστηκε στὴν παγίδα σας, γιὰ νὰ δείξητε τὴν κουφόνοια τῶν γυναικῶν μὲ τὴν ἀφέλεια ποῦ μᾶς χαρακτηρίζει ἢ τὰ δημιουργήσατε ἔσεις γιὰ νὰ χαρακτηρισθῆ πλημμελῆς ἢ γυναικεία σκέψη.

Ὅπως δὴποτε κ. Φαῦνο, τὸ σύνολον τῶν γυναικῶν δὲν σκέπτονται ὅπως στὴν ἐν λόγω ἐπιστολῆ, εἶχεν ἔκτεθεῖ.

Ἄλλὰ καὶ δὲν συμερίζεται τὸν ἀνδρικό ἐγωϊσμό ποῦ ὑποτάσσει τὴν γυναικεία σκέψη καὶ δράση εἰς τρόπον ὥστε καὶ τοῦτο εἶναι ἀληθές, γιὰ νὰ ἐπιτύχη ἢ

καὶ τὰ μάτια τῆς λάμπανε ὡς τὰ ἀστρά τῆς Ἀττικῆς τὸ φθινόπωρο.

Ὅταν εἰπώθηκε τὸ ὄνομα τῆς πατρίδας τῆς—Ἑλλάδα—εἶδα τὰ μάτια τῆς νὰ πετοῦνε σπίθες.

Ἦταν, ἔτσι, μιὰ κόρη ἄξια τῶν προγόνων τῆς, μιὰ νέα κόρη τῆς Σπαρτῆς καὶ τοῦ Μυστρά».

Μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἀτμόσφαιρα, τὴ ζεστὴ γιὰ τὴν Ἑλλάδα, περάσαμε τίς λίγες ὥρες προχίτες μὲ τὸν ἀγαπητὸ κ. Κνές. Ἐλεγε ὅσον τὸ δυνατόν λιγώτερα γιὰ τὴν πατρίδα του, γιὰ νὰ μείνει ὁ χῶρος τῆς συνομιλίας ἀφιερωμένος κυρίως στὴν Ἑλλάδα. Μονάχα ὡς ἤρθε ὁ λόγος στὸ θάνατο τοῦ Κνουτ Χάμσουν ποῦ εἶχε γίνει δυὸ μέρες πρὶν, ὁ Σουηδὸς φίλος μᾶς μᾶς μίλησε λίγα γιὰ τοὺς συγγραφεῖς τοῦ Βορρά. Λοιπὸν ὅσο καὶ νὰ μᾶς φαίνεται παράξενο σ' ἐμᾶς ἐδῶ στὴν ἠλλάδα ὅπου στὸν καιρὸ τοῦ μεσοπολέμου, ὁ Νορβηγὸς συγγραφέας εἶχε τόση πέραση, ὅσο καὶ νὰ μᾶς φαίνεται παράξενο, ὁ Κνουτ Χάμσουν ἦταν ἐλάχιστοι ἀγαπητὸς συγγραφέας στὴν πατρίδα του. Ὅχι μονάχα τὰ τελευταῖα χρόνια ποῦ τὸν ἔκαμε μισητὸν ἢ γερμανοφιλίαν του. Ἄλλὰ καὶ πρὶν. Ὁ κ. Κνές ἄκουγε μὲ ἐκπληξῆ ὅταν τοῦ λέγαμε πὼς μιὰ ὀλάκαιρη γυνεὴ συγγραφέων μᾶς—καὶ ἀνάμεσά τους οἱ σημερινοὶ ἀριστοὶ—ἐλάτρεψαν ἕναν καιρὸ τὸν Κνουτ Χάμσουν, μαγεύτηκαν ἀπ' τὰ βιβλία του καὶ, στὰ πρῶτα βήματά τους, ἦταν βαθύτατα ἐπηρεασμένοι ἀπ' αὐτά.

Μὰ ποῦ ὀφείλεται αὐτὸ; ρωτοῦσε ἐκπληκτικὸς ὁ Σουηδὸς συνομιλητῆς μᾶς.

—Ἐἶχε τὴν τύχη, τοῦ εἶπαμε, νὰ πέση σὲ καλά χέρια, σ' ἕναν θαυμάσιον μεταφραστή. Ἔτσι τὰ κείμενά

του στὴν ἑλληνικὴ μετάφραση γίνονταν μαγεῖα.

Ἀναθυμόμαστε τὸν λαμπρὸ φίλο μᾶς, τὸν ἀξέχαστο Βάσο Δασκαλάκη. Ἀποτιμώντας τὴ σημασίαν τοῦ μεταφραστῆ, ἀξιοῦ νὰ ἀναδείξη ἢ καὶ νὰ καταστρέψῃ ἕνα ἔργο, ἀποτιμούσαμε καὶ τὸ μέγεθος καὶ τὴν ποιότητα τῆς ἐργασίας τοῦ Σουηδοῦ φίλου μᾶς ποῦ ἔκαμε τὴ νεοελληνικὴ λογοτεχνία, ἀγνωστὴ ὡς τότε ἐκεῖ πάνω, ν' ἀγαπηθῆ καὶ νὰ βρῆ φίλους πολλοὺς καὶ πιστοὺς.

—Καὶ ὁ Ἴψεν δὲν παίζεται πιά στὴ χώρα μᾶς, εἶπε ὁ κ. Κνές, δίνοντάς μᾶς μιὰ ἄλλη ἀπήθανη εἶδηση, σ' ἐμᾶς ὅπου ὁ Ἴψεν ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι τόσο δημοφιλῆς καὶ τόσο πάντα στὸ προσκήνιο.

Ἀλήθεια καὶ ὁ Ἴψεν; Καλὰ γιὰ τὸν Χάμσου—καὶ σ' ἐμᾶς αὐτὸς εἶναι πιά παρελθόν. Ἄλλὰ ὁ Ἴψεν! Ἡ πληροφορία τοῦ συναμιλητῆ μᾶς ἔθετε ἀμέσως πολλὰ ἐρωτήματα στὸν ἐαυτὸ μᾶς, μᾶς ἔβαζε σὲ πολλές σκέψεις. Ὅταν στὴ χώρα του θεωρεῖται ὁ Ἴψεν παρελθόν, πὼς γίνεται σ' ἐμᾶς νὰ εἶναι παρόν; Μήπως ἐμείναμε πάρα πολὺ πίσω, μήπως ἀκολουθοῦμε μὲ ἀπόστασι μεγάλῃ τὰ ρεύματα τοῦ ἔξω κόσμου; Μήπως, ἀντιθέτως, ἐμεῖς μπορούμε νὰ κοιτᾶμε, πέρα ἀπ' τὴν ἐπικαιρότητα, τίς σταθερὲς ἀξίες, τὰ πῶ μόνιμα στοιχεῖα τους;

Ἄλλὰ ἢ νύχτα εἶχε προχωρήσει πολὺ. Καὶ ὁ ἀγαπητὸς φίλος τῆς πατρίδας μᾶς ἤρθε ἐδῶ νὰ μάθῃ γιὰ τὴν Ἑλλάδα, γιὰ τὰ ἑλληνικὰ γράμματα, ὄχι νὰ ἐξηγήσῃ γιὰ τὸ Ἴψεν παίζεται ἀκόμα ἐδῶ φανταστικά, ἢ γιὰ τὸν ἀγαπητὸν ἐδῶ φανταστικὰ ὁ Χάμσου.

ΙΑΚΟΒΑΤΕΛΙΟΣ
ΑΓΓΕΛΙΑ ΚΕΛΕΡΗ ΠΗΛΑΚΟΠΟΥΛΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΑΙΑΣ
ΗΕΙΑΣ BENEZHS

γυναίκα κάτι νόμιμο και σωστό να αναγκάζεται να υποφέρει ή να υποδύεται διάφορα προσώπια ή ακόμη και να έπιστρατεύη τα θέληγτρά της.

Διότι όπου υπάρχει οικονομική εξάρτηση αυτό γίνεται. Άλλα αυτό δεν είναι του παρόντος. Τώρα μας ενδιαφέρει ο ρόλος των ανδρών που ενώ όχι μόνον δεν χειραφετούν την γυναίκα προς όφελος της κοινωνίας, την αφήνουν να παραπαίη σε εξάρτηση και υποταγή για να μη πέρνη ποτέ το φυσικό ρόλο του προσώπου της.

Και όταν κάθε της απεγνωσμένη προσπάθεια που τείνει για το γενικό καλό, ξεφεύγει από το μέτρο, μες την παράζαλη και τείνει σε μιὰ ματαιόφρονη τάση, αμέσως επιστρατεύεται η ανδρική αλαζονία να το καταδικάση και να μας ρίξη πάλι στο περιορισμένο ρόλο της υποταγής.

Προφανώς σ' αυτό θα μας άδίκησε και η φύση με το φορτίο της κήσεως. Άλλα η έλλειψις της κατανοήσεως αυτής μας πληγώνει και μας έξουθενώνει. Και όταν μάλιστα πραγματικά ή φαντάστικά μας δίνουν προσώπια, που το σύνολον δεν ζήτησε και δεν έπιθυμεί, τότε βέβαια άναγκαστούμε.

Το άδίκημα έναντι της κοινωνίας είναι πως δεν κατανοήσατε ότι προς κοινόν όφελος δεν μας βοηθήσατε να πάρουμε τον άληθνή ρόλο μας στην ζωή.

Έιτε μας κάνετε να ζητούμε πραγματικά ή πλαστά μέδημοσιεύσεις διεκδικήσεις και ρόλους υπέρτερους των δυναμών και του προσώπου μας, είτε μας ντύνετε καπετάνισες με πιστόλια και σπαθιά και με βλαστίμιες και άπειλές, αυτά είναι όλα παρέκλιση του λεπτού και ευγενικού μας ρόλου.

Ποιός είναι ο ρόλος μας δεν είναι άνάγκη να τον έκθέσω. Είναι άνάγκη όμως να έκφράσω την άγανάκτησή μας για την τάση που έχετε να μας διακωμωδείτε στην ζωή. Και αν με αυτά τα θυμήρη δημοσιεύματα κινητοποιείτε μερικά φαιδρά ή θελητικά πρόσωπα που σκοτώνονται να φημολογούνται πως τα γράφουν με το διπλό κακό άποτέλεσμα, άφ' ενός μὲν να φαίνεται η γυναικεία κατάρπτωση δια την όποιαν έσεις εΐσθε υπέθυνοι και έξακολουθεíte να την καλλιεργείτε εις βάρος της κοινωνίας και έφ' άλλου να γελάτε για το κατάντημά μας, ταυτόχρονα όμως δίχνει και τον δικό σας αντίστοιχο ξεπεσμό, της εύθνης θωπείας των πληγών που μας κάνετε.

Δεν μπορώ δια ταύτης μου να μακρυγορήσω, όλη μου όμως η έπιστολή σε τοις άλλοις συνοψίζεται: ότι είσαι ό κατ' έξοχήν εκπρόσωπος του ανδρικού φύλου που δεν σκέφθηκες σοβαρά για τον γυναικείο ρόλο στη ζωή και δεν θέληρες έστω με τις δυνάμεις σου να τον έξυψώσης επ' όφελεία του συνόλου, παρ' όλα όσα λές και γράφεις.

Έτσι διασκεδάζοντας και μυκτηρίζοντας τις γυναίκες, απέβη εις βάρος σου. Έπαιζες τον αλό σου και έχορευαν πολλές κ. Φαύνε και τραγούδησαν και έσως έβλογήθηκαν. Τώρα όμως είναι και η σειρά σου. Και φυλάξου να μην πάρω τον ρόλο αυτό έγώ, δηλαδή να παίξω έγώ τη φλογέρα και έσύ να χορεύς. Θα πληρώσης όλους τους παλαιούς λογαριασμούς σου. Έάν ξεπέσης στα χέρια μου, δεν πρόκειται να σε

στείλω στον Άδη πακεταρισμένο σαν την άμυαλη χωριανή μου, τη Φούλα.

Θα σε πεθάνω από το ψέμμα και το χάδι που πάντα μας κατελόγιζες και ένέπαιζες. Γιατι την άγάπη την στοργή την άφασίωση και ό,τι ευγενικό άισθημα που βλασταίνει στα γυναικεία στήθη και ανακλάται στην κοινωνία δεν τα άνεφερες. Διασκεδάζεις όμως γράφοντας όσα έλαττώματα ή καταπίεσή σας μας έξέθρεψε για να γίνεται έμφανής η άθλιότης μας και η άγανάκτηση που έμεις ποτέ δεν κρατήσαμε αλλά πάντα συνεχωρήσαμε, έκτος από σένα.

Δια την άντιγραφην

ΦΑΥΝΟΣ

Με κάποια προσήνεια

ΕΥΑ ΘΗΝΙΑΤΙΣΣΑ

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΙΣ ΔΙΑΠΡΕΠΟΥΣ ΕΛΛΗΝΟΣ

Προς τον καθηγητή Ιάκωβον Ζερβόν, ιδιαίτερον ιατρον της Α.Μ. του Αυτοκράτορος της Αιθιοπίας ΣΑΙΛΕ ΣΕΛΑΣΣΙΕ Ιου.

Άνις Άμπέμπα Σεπτέμβριος 1952. Ο τίτλος Μπιτότα σημαίνει άγαπητός—ευνούμενος και είναι ίσοτιμος του Ρας και Νταιτζάζ και δύναται ν' απονεμηθή κατόπιν ύψιστης ευνοίας είτε εις πρόσωπον καταγόμενον εκ πριγκηλικής οικογενείας ή άριστοκρατικής τινος είτε εις ένα Ρας, ο όποιος τότε θα καλείται Μπιτότα—Ρας, και οι φέροντες τον τίτλον τούτον δύνανται να λάβουν μέρος και εις Συμβούλιον Άντιβασιλείας. Δύο μόνον σήμερα φέρουν τον τίτλον αυτόν, ο επί θυγατρὶ γαμβρός του Αυτοκράτορος Μπιτότα Άαγκάι Μασσάι και ο πρωθυπουργός Μπιτότα Μακόνεν, άνεψιός του Αυτοκράτορος. Την ύψιστην αυτήν τιμήν και τον τίτλον του Μπιτότα άπένειμεν ο Αυτοκράτωρ της Αιθιοπίας Χάιλε Σελασιέ ο Ά! πρόν τον διακεκριμένον Έλληνα καθηγητήν και ιδιαίτερον Αύτου Ιατρον κ. Ιάκωβον Ζερβόν μετά του Μεγαλοσταύρου του τάγματος Μενελικ κατά νην έορτάσιμον ήμέραν των γενεθλίων Του, βραβεύων ούτως τας πολλυτείς και πολυτίμους προς Αύτον υπηρεσίας του διαπρεπού όμογενούς ήμών επιστήμονος. Αί υπηρεσίαι όμως και η δράσις του καθηγητού Ζερβού δεν περιορίζονται μόνον προς τον Αυτοκράτορα της Αιθιοπίας, και την Χώραν Του, αλλά περιβάλλουν και όλόκληρον τον Έλληνισμόν της Αιθιοπίας, τον όποιον δια του στοργικού του ενδιαφέροντος είτε ως Πρόεδρος της Έλληνικής Όρθοδόξου Κοινότητος είτε ως Γενικός Πρόξενος είτε ως πληρεξούσιος Υπουργός, είτε ως Ιατρός, συντελεί εις την πρόοδον και την έξύψωσιν του δια της ύλικής υποστηρίξεως της άποπερατώσεως του Ίερού Ναού Αγίου Φρουμεντίου και έν τέλει δια της προσωπικής ισχύος του παρα τῷ Αυτοκράτορι και τῇ Κυβερήσει Του συντείνει τα μάγιστα εις στενωτέραν σύσφιγξιν των ΈλληνοΑιθιοπικῶν σχέσεων προς ένα ευρύτερον μέλλον πρόοδον και ευημερίας των ένταύθα Έλλήνων, οι όποιοι και έσπεσαν να έκρυσσιν Ισηρόν τα συγκαθητήριά του προς τον ευγενή των δια την ανταξίαν και ύψιστην τιμήν ης παρα του Αυτοκράτορος έυχεν.

ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥ Η. ΚΑΒΒΑΛΙΑΣ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

ΦΙΛΙΑ

Χειλιών τεσσάρων έπαφή και ... πράζει από μίλημα
δημιουργοῦν τὸ γνωστὸ τοῦ ἔρωτα τὸ φίλημα,
ὁποῦ ξυπνάει τις ὁρμές, τοὺς πόθους, τὴ λαχτάρα
κι' ὁποῦ μᾶς βάζει τοὺς φτώχους, σ' ἔρωτικήν ἀντάρα..!

Υπάρχουν, φίλοι μου, φιλιά πολλά και ποικιλότροπα
φιλιά θερμά, φιλιά ψυχρά, φιλιά τά ... ἰδιότροπα
φιλιά πὸν κρύβουν πονηριές, φιλιά μ' ὑποκρισία,
φιλιά τὰ ρουτινιέρικα με δίχως σημασία.

Φιλάκια ὅπου δίδονται ἀπλῶς ἀπὸ συνήθεια,
κι' ἄλλα πὸν δείχνουν τὴ φωτιά πὸν βράζει μες στὰ
στήθια,
φιλιά π' ἀνακατώνουνε κι' ὀργώνουνε τοὺς πόθους
φιλιά πὸν δημιουργήσαν τόσους στὴ Πλάση... νόθους!

Φιλιά γονέων ἔχουμε με τῆς στοργῆς ἀγνότητα
φιλήματα τ' ἀμόλυτα πῶχουν ἀνωτερότητα.
φιλιά θερμά τὰ μητρικά, τὰ πατρικά, τὰ θεία!
Κι' ἄλλα πὸν τὸ λιγότερο μᾶς φέρνουν τὴ ... ναυτία.

Φιλιά πὸν μᾶς χαρίζουνε στόματα πὸν βρωμοῦνε
πὸν κι' ... ἀηδία στὴν ὁσμὴν ἀμέσως προκαλοῦνε,
και κάνουν ἀνακάτωμα και πρέπει μάνι - μάνι
γιὰ νᾶβρουμε ξαλάφρωση νὰ πᾶμε στὴ ... λεκάνη.

Φιλιῶν ὑπάρχουν ἀφθονες κι' ἀμετρες διακρίσεις
γι' αὐτὸ δὲ γιέ μου τὰ φιλιά κι' ἔχουνε πλειστές χρήσεις!
Φιλήματα μεθυστικά με γοῦστο και με χάρι
φιλιά πὸν φέρνουν στὴν κοιλιὰ τῶν γυναικῶν τὰ.. βάρη!

Φιλάκια πὸν τὸ θῆλεο τὰ γεύεται με κόρο
μὰ τοῦ φουσκώνουν τὸ κορμὶ και μοιάζει με ... βαπόρο.
φιλάκια πὸν στὸν ἔρωτα φέρνουν τὸ παραστράτημα
γιατ' εἶναι, γιέ, ἡδονικά κι' ὀλόγλυκα τὰ ... ἄτιμα!

Στοὺς ρασοφόρους δίνουμε, με σεβασμό, στὰ χέρια
φιλιά πὸν δείχνουν βásiμα τὴν πίστη μας τὴ πλέρια;
Κι' ὅμως με τοῦτα τὰ φιλιά, τοῦ χριστιανοῦ τὴ μάσκα,
κρύβουμε πῶς ἀρπάξαμε τοῦ ἄλλου τὴ ... τραγιάσκα ...

Ἐλπίζω πῶς θὰ χαίρεσθε γι' αὐτὸ και συνεχίζω
ἀποῦ κανέναν μ' ἀλαλιές πὸν γράφω και δέν ... βρίζω
Μπορεῖ δὲ και νὰ θέλετε γι' αὐτῆς νὰ με φιλήσετε
κι' ἴσως ἀπ' εὐχαρίστηση και κάποιοι νὰ με .. φτύσετε ..!

Μ' ἀκόμα δέν ἐτέλειωσα, κρατήσετε τὰ σάλια σας

θὰ σᾶς μιλήσω γιὰ φιλιά, θὰ χάστε τὰ πασχάλια σας!
Μένουν πολλῶν εἰδῶν φιλιά, γούστων και ποιιοτήτων
πὸν δυστυχῶς κάποιων κι' ἐγὼ .. γευτήκα τὸ φιλί τῶν.

Φίλοι και φίλες μᾶς φιλοῦν με μιὰ χαρὰ γεμάτοι
κι' ὅμως ἂν ἐμπορούσανε μᾶς βγάζανε τὸ μάτι!
Κι' ἄλλοι πὸν πάντα στοργικά τρέχουν νὰ μᾶς φιλήσουν
ἴσως, ποθοῦνε γρήγορα νὰ μᾶς ... νεκροφιλήσουν ..!

Σημάδι, ἀγάπης τὸ φιλί!. Τ' ὄρισεν ὁ Χριστὸς μας
κι' ὅμως με δαῦτο βρίζουμε συχνὰ τὸ διάλολό μας
Πολλὰ φιλιά χαρίζουμε με μιὰν ὀργνὰ .. μουσοῦδα
ὡς ὁ Χριστὸς πῆρε φιλί ἀπ' τὸν γνωστόν... Ἰούδα!

Φιλιά πικρὰ τοῦ χωρισμοῦ με δάκρυα στὰ μάτια
φιλιά γιὰ νὰ ξεχάσουμε τοῦ πόνου τὰ γινάτια
Φιλιά ξανασυνάντησης μ' ἀγαπημένα πρόσωπα
κι' ἄλλα φιλιά μπαμπέσικα, φιλιά σκληρὰ διπρόσωπα ..!
Φιλάκι σὲ ἀνύπαντρη, φιλί σ' ἀγαπημένη,
φιλί σὲ θεία πᾶμπλουτη, φιλί σὲ παντρεμένη,
φιλί θερμὸ μ' ἀβρότητα σὲ χερί κρινοδάχτυλο
κι' ἄλλο φιλί φέρν' ἐμετὸ δίχως νὰ βάλης ... δάχτυλο!

Φιλιά τρελλὰ τῶν ἐραστῶν πὸν καινε σ' ἵν καμίνι,
φιλάκια πὸν μᾶς δέρνουνε στῆς ἡδονῆς τὴ δίνη
νοιθώνοντας εἰς τὸ σῶμα μας κάποιους γλυκοὺς σποσμοὺς
κι' ἄλλα τὰ .. ἐπιτάφια ... « ὑστάτους ἀσπασμούς » ..!

Δίνουν φιλάκια ρουφηχτά, φιλιά τὰ διψασμένα
χείλη ποῦναι ὀλόχρονα στὸν ἔρωτα δοσμένα,
χειλάκια ροδοκόκκινα σᾶν γυναικεῖες ... μπλοῦζες
κι' ἄλλα πὸν κάθε τους φιλί σηκώνει και .. βεντούζες!..

Φιλιά πὸν μᾶς χαρίζουνε, φιλιά πὸν ξετρελλαινουν
κι' ὁποῦ γι' αὐτὰ τὰ .. ζωντανὰ τὰ ὄρη, γιέ μου,
παίρνουν!

Φιλιά πὸν μᾶς ναφκώνουνε τὴν κάθε ὑποψία
κι' ἄλλων φιλιῶν ἢ φλόγα τοὺς ξανάβει... ἐκλαμψία ..!

Φιλιῶν ὑπάρχει πληθυσμὸν πολὺ μεγάλη. φίλοι μου,
μᾶς μελετώντας στέγνωσαν δίχως ... φιλί τὰ χεῖλη μου!
Γι' αὐτὸ σαπαῖνα στὴ στιγμή και νὰ με συγχωρήτε
γιατὶ μπορεῖ νὰ θέλετε τώρα νὰ ... φιληθῆτε.

ΤΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΧΡΗΣΤΟΣΙΒΩΝΝΑΣΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΟ

Χειμώνιασε στους δρόμους ή όμιχλη
 άπλωσε τὸ θαμπὸ της τὸν μαντῶτα,
 Τὸ χιόνι σιγοπέφτει καὶ γεννᾶ
 μεσ' τὴν ψυχὴ μας τὴ μελαγχολία.
 Τὸ κρῦο ἀγέρι ἄπαυστα σφυρᾶ,
 τοῦ κήπου μας ἡ παγωνιά δὲν λείπει
 καὶ στὰ γυμνά τῶν δένδρων τὰ κλαδιά,
 κρουστάλλιασεν ἡ χιόνινη τολύπη.
 Στους κάμπους εἰς τὴν θάλασσα μακρῶτα,
 ἡ νεκρικὴ γαλήνη βασιλεύει. . .
 ἔσβυστ' ἡ συλλογὴ μας κ' ἡ βραδυά,
 στὰ κρέπη της, νυφάδες ἀναδεύει. . .

ΖΩΓΡΑΦΙΑ

Τοῦ φεγγαριοῦ ἡ λάμψη σὰν ἀράξει
 στὸ γήινο λιμανάκι γαληνά, στρωτᾶ
 κι' ὀλόγυρα παντοῦ γλυκοσταλάξει
 μιὰ ποθητὴ, φανταχτερὴ, νυχτιὰ
 σιγανινὰ κι' ἀθόρυβα κυλάει
 καὶ σχίζει τοῦ πελάου τὰ νερὰ
 μικρὴ βαρκοῦλα, π' ὀδηγάει
 στ' ἀπάντεχα τὰ ξένα, δυὸ κορμιὰ. . .

ΜΙΧ. Κ. ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΣ

ΨΑΛΜΟΣ

“Ολα μιλοῦν γιὰ τὸ Θεό, ἡ ὄψη ἡ γελαστὴ
 μιλεῖ τοῦ φεγγαριοῦ τῶν ἀστεριῶν,
 μιλεῖ τῆς καταγιγίδας ἡ κραυγὴ
 μιλεῖ ἡ ἀνάσσα τῶν Ὁκεανῶν.
 Μιλεῖ τοῦ ἤχου σὰν ξυπνάει τὴ γῆ
 ὁ ἀχὸς τῶν ἀμετρήτων του φωνῶν
 Καὶ λέν γιὰ τὸ Θεὸ τόσα πολὺ
 ἄραϊα, ὅσα δὲ λέν χεῖλη θνητῶν.
 Στὸ ἔργο προχωρεῖ· φτιάνει τὴ μέρα
 καὶ λαμπρὴ φλόγα στὴ γῆ πέρα ὡς πέρα
 Θείας ιδέας ἡ εἰκόνα φλογολάμπει
 Τὸ Θεὸ παρακαλοῦν βουνὰ καὶ κάμποι
 ἡ χλόη, τὸ ζαφεῖρι τ' οὐρανοῦ
 Μόνον ἄφωσ τ' ἀνθρώπου εἶδα τὸ νοῦ.

Δ. ΣΟΛΩΜΟΣ (ἀπὸ τὰ Ἰταλικά)

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ ΓΡΗΑΣ

Στὸ τσάκι ποῦ ἡ φωτιὰ μισοσβυσμένη
 σφυράει κάποιον τραγοῦδι, ἀποκοιμήθη
 ἡ γρηὰ γιὰ πάντα πιά, στὸ παραμῦθι
 τ' ὠραῖο τῶν περασμένων βυθισμένη.
 Νά! τῶν παληῶν ἡ λιτανεῖα προβαίνει!
 Στους τοίχους τοὺς ἀχνόφωτους ξεχύθη.
 Μορφές π' ἂν τίς ἐνέκρωσεν ἡ λήθη
 σ' ἴσκιους τώρα ἡ φωτιὰ τίς ἀνασταίνει.
 Φωτειὰ! Τοῦ λογισμοῦ τῆς νᾶσαι, ἡ πύρα
 τοῦ λογισμοῦ τῆς, ποῦ ὡς καὶ σὺ ἐνεκρώθη
 Πῶς μοιάζει πιά στὸ σύθαμπο ποῦ ἀπλώθη
 σκυφτὴ ἡ γρηὰ τοῦ τελειωμοῦ τὴ μοῖρα.
 Τοῦ τελειωμοῦ π' ὄλα στὸ χέρι ἀδράχτει!
 Κι' ἔχει ἡ κλωστὴ πιά τυλιχθῆ στ' ἀδράχτι.

ΠΑΝ. Γ. ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

MORITURI

ᾠ Φύση! Καίσαρ ἄνομε, τίς πρόσκαιρες καρ-
 διές σας
 γιὰτὶ σὰν πέτρα ἐσκλήρηνες στὸν πόνο τοῦ ἀ-
 δελφοῦ μας
 καὶ στῆς ζωῆς τὴ θλιβερὴ μᾶς ἔρριξες κονίστρα,
 μέσα στὸ μεγαλόπρεπο τοῦ Κόσμου Κολοσσαῖο:
 Νάταν καὶ νὰ συνέτριβε ἡ Ἀλήθεια τὰ δεσμὰ
 μας
 κι' ἐμᾶς τοὺς σκλάβους νᾶνωνε ὁ πόνος τῆς
 σκλαβιάς μας
 νὰ ἐγκρέμιζε ἡ ἀγάπη μας τὸ μισητὸ σου θρόνο,
 καὶ νὰ ὑψωθῆ ὡς τὰ πέρατα τοῦ λυτρωμοῦ ὁ
 παιᾶνας...
 Ἄλλοίμονο! τέτοια ὄνειρα ποτὲ δὲν παίρνουν
 σάρκα
 κι' αἰώνια πάντα κι' Ἄσπλαχνη ἐσὺ θὰ μᾶς
 προστάξεις
 κι' ἐμπρὸς σὲ Σὲ διαβαίνοντας, ἄβουλοι μονο-
 μάχοι
 τὸν πόνο μας θὰ κρύβουμε, στὸ ταπεινὸ μας
 «Χαῖρε».

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ ΔΗΜ. ΑΠΤΩΝΑΤΟΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

**ΕΝΑΣ ΑΓΓΛΟΣ ΔΙΑΝΟΟΜΕΝΟΣ
ΠΡΟ ΕΚΑΤΟΝ ΕΙΚΟΣΙ ΕΤΩΝ ΣΤΑ ΕΠΤΑΝΗΣΑ**

ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΕΡΚΥΡΑ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, Φεβρουάριος. - Ο στρατιώτης Ουήλερ πού με τὰ γράμματά του μάς δίδει ὠραία εἰκόνα τῆς ζωῆς στὰ Ἴονια νησιά, ἀσχολεῖται στήν ἐπιστολή πού σᾶς παραθέτω κατωτέρω με τὴν πατροπαράδοτη λιτανεία τοῦ Ἁγίου Σπυριδῶνος στήν Κέρκυρα. Ἡ περιγραφή τοῦ Ουήλερ, γραμμένη με εὐσυνειδησία καλοῦ δημοσιογράφου, δίδει πιστὴ εἰκόνα τῶν ἐκδηλώσεων λατρείας τοῦ Κερκυραϊκοῦ λαοῦ πρὸς τὸν Ἅγιό του, ἡ ὁποία καὶ σήμερα ἀκόμα, ἑκατὸν εἴκοσι χρόνια ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ουήλερ, ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι τὸ ἴδιο ἀπόλυτη καὶ γεμάτη πίστη.

ΛΕΝΑ Γ. ΣΑΒΒΙΑΔΗ

ΤΡΙΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΚΟΡΦΟΙ, 12 Αὐγούστου 1823

Ὑστερα ἀπὸ τὸ τελευταῖο γράμμα μου, εἶχαμε μιὰ μεγάλη λιτανεία πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγίου Σπυριδῶνος. Τὸ λείψανο αὐτοῦ τοῦ Ἁγίου εἶναι φυλαγμένο σ' ἓναν ἀσημένιο τάφο στήν ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Σπυριδῶνος. Στ' ἀριστερὰ τοῦ ἱεροῦ ὑπάρχει ἓνα μικρὸ παρεκκλήσι ἀφιερωμένο στὸν Ἅγιο καὶ πάνω ἀπὸ τὸν τάφο πολλὰ μικρὰ ἀγάλματα σὰν κλειδαρότρυπες. Ὁ λαὸς φιλεῖ τὸ δάπεδο τοῦ παρεκκλησιοῦ καὶ οἱ πιστοὶ ἀνεβαίνουν τὰ σκαλοπάτια πού πᾶν στὸν τάφο με τὰ τέσσερα, φροντίζοντας νὰ χτυποῦν τὰ μέτωπά των καὶ νὰ ἀσπάζονται τὸ πάτωμα σὸ κάθε βῆμα. Μετὰ ἀγγίζουσι τὸν τάφο με τὸ μέτωπο καὶ τὸ φιλοῦν πολλὰ φορὲς παντοῦ. Ὑστερα πλησιάζουσι τὰ ρουθόνια τους στὶς τρύπες καὶ εἰσπνέουσι βαθεῖα. Τόσο μεγάλο εἶναι τὸ πλῆθος τῶν προσκυνητῶν ὠρισμένες ἡμέρες, πὺν δύσκολα μποροῦν νὰ πλησιάσουν οἱ ἄρρωστοι. Ἀλλὰ τὸ πιὸ ἀξιοπεριεργὸ στὴ λατρεία τοῦ Ἁγίου εἶναι ἡ ἐπίσημη περιφορὰ του. Γίνεται δυὸ φορὲς τὸ χρόνο, καὶ τότε βγάζουσι τὴν Ἁγιοσύνη του ἀπὸ τὸ μέρος τῆς ἀναπαύσεώς του ἐν πομπῇ καὶ παρατάξει. Ἐρχεται μιὰ τιμητικὴ φρουρὰ καὶ μιὰ μπάντα στρατιωτικὴ καὶ τὸν τοποθετοῦν ὀρθοῦ κοντὰ στήν Ὠραία Πύλη. Ἡ φρουρὰ παρουσιάζει τὰ ὄπλα, ἡ μουσικὴ παίξει τὸν Ἀγγλικὸ Ἐθνικὸ ὕμνο καὶ ὁ κόσμος πέφτει μπροῦντα — ὅσο χωραεὶ δηλαδή με τὴν κορμοσυρροή — ὑπὸ τὴν κλαγγὴ τῶν ὄπλων, με προσευχὰς καὶ λιβάνια, ἐνῶ ἀπὸ ψηλὰ τὰ πυροβολεῖα ἀποδίδουσι βασιλικὰς τιμὰς. Πάνω στὸ γυάλινο σκέπασμα τῆς κάσας εἶναι ἓνα ὀτεφάνι με διαμαντόπετρες καὶ λένε πὺς ἡ μεγάλη στῆ μέση εἶναι δῶρο τοῦ Αὐτοκράτορα τῆς Ρωσίας. Τὸ κάτω μέρος εἶναι

ἀνοιχτὸ γιὰ νὰ φαίνονται τὰ πόδια του, δηλαδή τὰ ποδήματά του, πὺν εἶναι ἀπὸ ὑφασμα πορφυρὸ χροσοκέντητο. Μπροστὰ στὸ φέρετρο ἀκουμποῦν ἓναν μεγάλο ἀσημένιο δίσκο, γιὰ νὰ βάζουσι οἱ πιστοὶ τὶς προσφορὰς τους. Γύρω εἶναι τοποθετημένοι σκοποὶ γιὰ νὰ κρατοῦν τὴν τάξη καὶ πρῶτα οἱ ἀριστοκράτες με τὶς κεντημένες τους βελάδες φορτωμένοι με ταινὶς καὶ παράσημα προχωροῦν, φιλοῦν τὰ ποδήματα τοῦ Ἁγίου καὶ ῥίχνουσι στὸν δίσκο τὸν ὄβολό τους. Ὑστερα μεταλαβαίνουν καὶ ἡ ὑπόλοιπη μέρα περνάει με τὸς πιστοὺς πὺν φιλάνε τὰ πόδια τοῦ Ἁγίου, χωρὶς βέβαια νὰ ξεχνᾶνε τὸ πιὸ σπουδαῖο μέρος τῆς τελετῆς, δηλαδή τὰ τάλληρα καὶ τὰ δουβλόνια πὺν πέφτουσι στὸν μεγάλο δίσκο. Ὅλα αὐτὰ γίνονται με μεγάλη φασαρία. Οἱ Ἕλληνες, με τὸν εὐσεβῆ τους ζῆλο νὰ φτάσουν πρῶτοι στὸν Ἅγιο, σπρώχνονται καὶ βλαστημοῦν ὁ ἓνας τὸν ἄλλον, ἐνῶ οἱ στρατιῶτες ἐξαγριωμένοι ἀπ' τὴ δυσκολία νὰ κρατήσουν τὴν τάξη καταριοῦνται τὴν ὥρα καὶ τὴ στιγμή τῆς ὑπηρεσίας τους καὶ γιὰ νὰ κάνουν κάτι δίνουσι καμμιὰ πὺν καὶ πὺν στοὺς πιὸ ἐξαλλοὺς προσκυνητὰς. Ἀπὸ τὴν ἄλλη ὅμως οἱ στρατιῶτες παίρνοῦσι ἀρκετὰ τυχερὰ στὸ χέρι γιὰ ν' ἀφήνουσι κόσμο νὰ περνάει πρῶτος πρὶν ἀπὸ τὴ σειρά του. Τὴ δεύτερη μέρα ἔχομε τὴ μεγάλη λιτανεία, πὺν εἶναι ἀκριβῶς ἴδια με τὶς ἄλλες πὺν περιέγραψα, μόνο πὺν τὸν Ἅγιο τὸν σηκώνουσι συνταγματάρχες καὶ ὁ κόσμος εἶναι πολλὸ περισσότερος.

Οἱ πυροβολισμοὶ εἰκοσιενὸς κανονίων καὶ ὅλες οἱ καμπάνες τοῦ νησιοῦ ἀναγγέλουσι τὸ ξεκίνημα τῆς λιτανείας ἀπὸ τὴν ἐκκλησία. Καθὼς προχωρεῖ, φέρουσι τοὺς ἀρρώστους καὶ τοὺς ξαπλώνουσι στὴ μέση τοῦ δρόμου κάτω ἀπὸ τὸν πυρωμένο ἥλιο, περιμένοντας νὰ περάσῃ ὁ Ἅγιος ἀπὸ πάνω τους. Ἄν ὕστερα ἀπ' αὐτὸ δὲν γίνουσι καλά, δὲν φταίει βέβαια ὁ Ἅγιος, ἀλλὰ ἡ ἀπιστία των ἢ οἱ κρυφὰς των ἁμαρτίες. Ὅταν φτάσῃ ὁ Ἅγιος στήν εἴσοδο τοῦ κάστρου, τὸν ἀποθέτουσι κατὰ γῆς καὶ ὅλοι οἱ Ἕλληνες πέφτουσι χάμω καὶ τὸν προσκυνοῦν, οἱ παπάδες ψέλνουσι, τὰ κανόνια τοῦ κάστρου βροντοῦν καθὼς καὶ τῶν πολεμικῶν πλοίων πὺν εἶναι στὸ λιμάνι στολισμένα με ὅλες τὶς σημαῖες πὺν διαθέτουσι καὶ ὅλες οἱ καμπάνες χτυποῦν. Αὐτὸ κρατᾶει περίπου δέκα λεπτά. Ἐπειτα ἀρχίζει πάλι νὰ προχωρῇ ἡ λιτανεία, ἐνῶ τὰ κανόνια ξαναβροντοῦν, ὅσοι οἱ φρεσὶ στὸ μέρος τῶν Τειχῶν ἀπ' ὅπου φαίνονται οἱ ἀπέναντι ἀκτῆς. Τότε, με μεγάλες ψαλμοδίας πὺν ἔρχονται τὸν Ἅγιο νὰ φιλήσουσι καὶ πὺν γιὰ νὰ εὐλογήσουσι τοὺς Ἕλληνες πὺν πολεμοῦν

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΠΑΡΕΛΛΗΛΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΛΗΣΟΤΡΙΟΥ

Η ΠΡΩΤΗ ΟΜΑΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΕΠΤΑΝΗΣΙΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ (1683-1689)

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΛΟΓΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 25 ΜΑΡΤΙΟΥ ΥΠΟ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ ΗΛΙΑ ΜΗΝΙΑΤΗ (25 ΜΑΡΤΙΟΥ 1688)

Ἀπὸ τὴν 29 Μαΐου 1452 μέχρι τῆς 25 Μαρτίου 1821 ὁπότε ἐγένετο ἡ ἑναρξίς τῆς Ἀνεξαρτησίας τῆς Πατρίδος μας ἐκηρύχθησαν κατὰ τὸ μεσολαβοῦν χρονικὸν διάστημα πολλαὶ ἐπαναστάσεις αἰτινες βεβαίως ἀπέτυχον ἅπασαι δι' ὠρισμένους γνωστοὺς λόγους.

Κατὰ τὸ ἔτος 1683 ἐξεργάγη ἡ ὀγδόη κατὰ σειράν ἐπαναστάσις τῶν ὑποδούλων Ἑλλήνων κατὰ τῆς Τουρκίας οἱ ὁποῖοι μάλιστα λόγῳ ἀκριβῶς τῆς κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους (1683-1689) ἐμπλοκῆς τῆς Τουρκίας εἰς τὸν κατὰ τῆς Αὐστρίας πόλεμον ἐνόμιζον ὅτι θὰ ἦτο προσεχῆς ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς Πατρίδος τῶν, τόσον μᾶλλον ὅσον τοὺς ἀγωνιζομένους Ἑλληνας ἐβοήθη ὁ Δόγης τῆς Βενετίας Μοροζίνης, κατὰ δὲ τῶν Τούρκων ἐμάχετο καὶ ἡ Ρωσσία ὑπὸ τὸν Πέτρον τὸν Α'.

Εἰς τὴν ἐπανάστασιν αὐτὴν ἔλαβε μέρος μὲ ἐπιστράτευσιν ὄλων σχεδὸν τῶν Ἑπτανησίων τῶν δυναμένων νὰ φέρωσι ὄπλα ἢ ἀποκληθεῖσα «ΣΤΡΑΤΙΑ ΤΩΝ ΕΠΤΑΝΗΣΙΩΝ» ὑπὸ τοὺς κάτωθι ἀρχηγούς.

1) Τὸν Ἀναστάσιον Ἀννινὸν τῆς μεγάλης ἱστορικῆς οἰκογενείας τῆς Κεφαλληνίας (ὁ ὁποῖος καταρτίσας ἕε ἰδίων δαπανῶν μικρὸν σῶμα ἐπολέμησε τὸ 1669 μὲ τὸν Μοροζίνην εἰς τὴν Κρήτην καὶ τὸ 1684 εἰς Ζαβέροδαν (μετὰ τοῦ υἱοῦ του Χρυστοδοῦλου) ὅστις μετὰ τοῦ συμπολίτου του Ἰωάννου Βαπτιστοῦ Μεταξᾶ ἠγεῖτο τῶν Κεφαλλήνων καὶ Ἰθακησίων.

2) Τοὺς Ἰππότας Βαρβάτην καὶ Μιδᾶνον οἵτινες ἠγοῦντο τῶν Κερκυραίων καὶ Παξίων.

3) Τοὺς Ν. Κομοῦτσον (τῆς μεγάλης οἰκογενείας τῆς Ζακύνθου) καὶ Ἰωάννην Κουτσοῦβαλην οἵτινες ἠγοῦντο τῶν Ζακυνθίων.

Ἄλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπετέλεσε μονοδικὴν περίπτωσιν εἰς τὰ πολεμικὰ χρονικὰ ὄχι μόνον τὰ Ἑλληνικὰ ἀλλὰ πιθανῶς καὶ γενικώτερον ἦτο ὅτι εἰς τὴν ἀνωτέρω Ἑπτανησιακὴν στρατιὰν συμμετέσχε αὐτοτελὲς καὶ ἀνεξάρτητον τμήμα ἀποτελούμενον ἐξ ἑκατὸν πεντήκοντα κληρικῶν τῶν ὁποίων ἠγεῖτο ὁ Μητροπολίτης Κεφαλληνίας ΤΙΜΟΘΕΟΣ ΤΥΠΑΛΛΟΣ καὶ ὅπερ τμη-

τοὺς Τούρκους γιὰ νὰ κερδίσουν τὴν ἀνεξαρτησίαν τους. Ἀφοῦ γύρισαν ὀλόκληρη τὴν πόλιν καὶ οἱ μισοὶ ἄρρωστοὶ λάβανε τὴ χαριστικὴ βολὴ ἀπὸ τὶς ἀλύπητες ἀκτίνες τοῦ ἡλίου, στήσανε πάλι τὸν Ἅγιο πλάϊ στὴν Ὁραία Πύλη καὶ ξανάρχισε ἡ παλιὰ ἐκδήλωσις τοῦ ποδοφιλήματος καὶ τῶν χορημάτων στὸν δίσκο. Αὐτὸ συνεχίστηκε ὡς τὸ βορᾶν τῆς ἄλλης μέρας, ὁπότε ἡ Ἄγιοςύνη τοῦ ξαναμπήκε στὸν τάφο τῆς.

ΟΥΗΑΡΡ

μα ἐπολέμησε ἡρωϊκώτατα ἀποδεκατισθὲν ὅταν ἡ ἀνωτέρω φάλαγξ (ὅπως θὰ ἐξηγήσωμεν κατωτέρω) ἐπολιόρχει τὴν Λευκάδην. Ὡς γτωστὸν ἡ Ἑνετικὴ κυριαρχία εἰς τὴν Ἑπτάνησον ἤρχισε ἀπὸ τοῦ ἔτους 1386 ὅτε ἡ Βενετικὴ Δημοκρατία κατέλαβε τὴν Κέρκυραν τὴν ὁποῖαν ἐξηγόρασε ἀντὶ 30.000 δουκάτων ἀπὸ τοὺς διεκδικοῦντας ταύτην ἡγεμόνας τῆς Νεαπόλεως. Μετέπειτα ἡ Βενετία κατέλαβε κατὰ τὸ 1500 τὴν Κεφαλληνίαν καὶ Ζάκυνθον καὶ τέλος κατὰ τὸ 1664 τὴν Λευκάδα ὁπότε συνεπληρώθη ἡ κοτάληψις τῆς Ἑπτανήσου καὶ συνεχωνεύθη αὐτὴ εἰς τὸ Ἑνετικὸν Κράτος ἀποτελέσασα ἀποικίαν αὐτοῦ μὲ πρωτεύουσιν τὴν Κέρκυραν.

Διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Λευκάδος ἐπολέμησε κατὰ τὸ 1683 ἕως 1688 ἡ ἀνωτέρω ἀναφερομένη στρατιὰ τῶν Ἑπτανησίων εἰς τὴν ὁποῖαν ἀπέτέλεσε ἐπίλεκτον σῶμα τὸ στρατιωτικὸν τμήμα τῶν κληρικῶν ὑπὸ τὸν Κεφαλλῆνα Πρωθυεράρχην, μετὰ δὲ τὴν μάχην αὐτὴν ἡ Ἑπτανησιακὴ στρατιὰ συμμετέσχε εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Μοροζίνη ἐπιχειρηθεῖσαν ἐκπολιόρχησιν τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν ὑπὸ τῶν Τούρκων, ὁπότε τὴν 14 Σεπτεμβρίου 1687 ὄβρις τῶν στρατευμάτων του κατέστρεψε τὸν Παρθενῶνα.

Ἄλλὰ δὲν ἐμάχοντο μόνον οἱ ἐν τῇ κυρίως Ἑλλάδι εὐρισκόμενοι Ἑπτανῆσιοι ὑπὲρ τῆς ἀπελευθέρωσις τῆς Πατρίδος τῶν, διότι τὸ ἴδιον ἐπραττοῦντο οἱ ὅλοι οἱ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ εὐρισκόμενοι, ὁ δὲ Μέγας Θεολόγος Κεφαλλῆν Ἡλίας Μηνιάτης διὰ νὰ ἐμψυχώσῃ τὴν ἀνωτέρω προσπάθειαν τῆς στρατιᾶς τῶν συμπολιτῶν του, διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς γενικωτέρας Πατρίδος ἐξεφώνησε τὴν 25 Μαρτίου 1688 τὸν κάτωθι ἐμπνευσμένον λόγον ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τῆς ἐν Βενετία Ἑλληνικῆς κοινότητος ὁ ὁποῖος δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὁ πρόδρομος τοῦ ὁμοίου ποῦ ἐξεφώνησε ὁ Πάλαιων Πατρῶν Γερμανὸς κατὰ τὴν ἑνδοξὸν ἡμέραν τῆς 25 Μαρτίου 1821.

Ἔως πότε Πανακῆρατε κόρη, τὸ τρισάθλιον γένος τῶν Ἑλλήνων ἔχει νὰ εὐρίσκειται εἰς τὰ δεσμὰ μιᾶς ἀνυποφέρτου δουλείας. Ἔως πότε ἔχουσι νὰ βασιλεύονται ἀπὸ ἡμῶν φεγγάρι αἱ χῶραι ἐκεῖναι εἰς τὰς ὁποίας ἀνέτειλε εἰς ἀνθρωπίνῃ μορφῇ ἀπὸ τὴν ἡγιασμένην γαστέρα, ὁ μυστικὸς τῆς δικαιοσύνης ἥλιος. Ἄχ Παρθένε ἐνθυμήσου πῶς εἰς τὴν Ἑλλάδα πρότερον παρὰ εἰς ἄλλον ὅπου ἔλαμψε τὸ ζῆλον σου εἰς τὴν ἀληθοῦς πίστεως. Τὸ Ἑλληνικὸν γένος ἐστάθη τὸ πρῶτον ὅπου ἠνοίξεν τὰς ἀγκύλας καὶ ἰδέθη τὸ θεῖον Εὐαγγέλιον τοῦ Μεσογεννοῦς Σου υἱοῦ.

Τοῦτο ἔδωσε εἰς τὸν κόσμον τοὺς διδασκάλους, οἱ

Τετάρτη 31 Δεκεμβρίου

Ώρα 6η μ. μ.

Η ΚΛΗΡΩΣΙΣ ΤΟΥ ΛΑΧΕΙΟΥ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

1952

24 Σπίτια

3.150 εκατομμύρια ει-
δικά κέρδη τῶν σειρῶν

1.065 εκατομμύρια ὁ
Κ Ο Υ Μ Π Α Ρ Α Σ. Καί

1.500 εκατομμύρια ἄλ-
λα χρηματικά κέρδη
εἰς τοὺς τυχεροὺς.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΘΟΥΡΙΟΥ

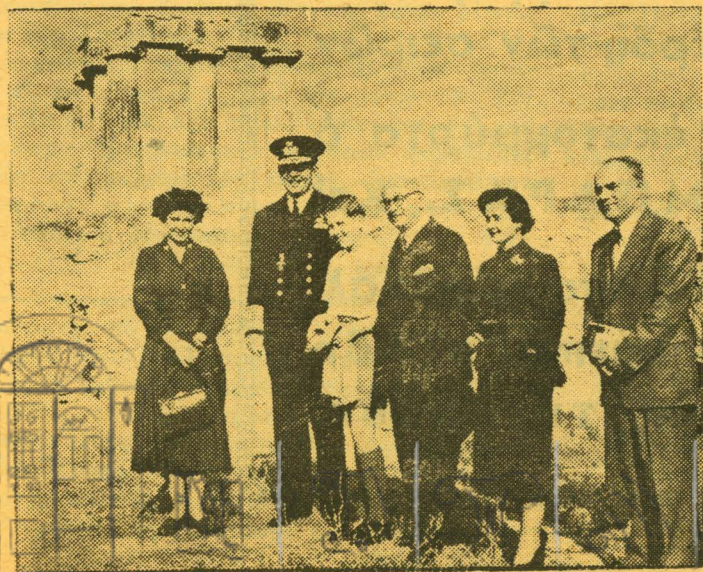

ΜΕ ΤΟΝ ΦΑΚΟ

Τουρκική αντιπροσωπεία καταθέτου-
σα στέφανον στὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώ-
στου Στρατιώτου.

Τούρκοι φοιτηταὶ ἀδελφωμένοι
μετ' Ἑλλήνων συναδέλφων

Οἱ Ἀρχηγὸι τῶν Κρατῶν Ἑλλάδος
καὶ Τουρκίας στὴν Ἀκρόπολι.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Ἡ Γιουγκοσλαβικὴ ἀντιπροσω-
πεία καταθέτουσα στέφανον στὸ
Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρα-
τιώτου.

Ἄφιξι ἀπαθέντων ἑλληνο-
παίδων στὴν ἑλληνογιουγκοσλαβι-
κὴν μεθόριον.

Χαρούμενη συντροφιά ἀπελευ-
θερωθέντων παιδιῶν.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

Όραίο ορμητικό πέταγμα για την απόκρουση της μπάλας.

Έλληνίδες κολυμβήτριες σε χειμερινά σπόρ.

ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ ΣΤΗΝ ΥΠΑΙΘΡΟ

Ωμορφες έλληνίδες στο χορό.

**ΓΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ**

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ

Του κ. Δημ. Σ. Λουκάτου

Α' ΜΙΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΠΑΡΟΙΜΙΩΝ ΤΟΥ ΣΧΟΛΑΡΧΗ Γ. ΔΙΒΙΕΡΑΤΟΥ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

ΙΚΤΕΡΟΣ (λαϊκ. *λιόκρουση, λιόκρηση, κίτρινη, χρυσή*).

— Παρουσιάζει μελιοκομμάρα¹, κίτρινάδα στα μάτια, πόνους στο στομάχι. "Όθε θέλει πάει ή «μαγάρα». Κάνει ένα κλωνάρι όπως το σχέδιο τση φακῆς, άπάνου στην κόρδα του άπάνου χειλιοῦ, ή ένα σφυράκι στην κορφή του κεφαλιοῦ. Του πιάνει το οῦρος του άρρώστου, του χαλάει το στομάχι, κίτρινίζουν, όλα τά σωθικά του. Μελιοκόβεται και γενεται κίτρινος, όπως το λεμόνι.

— Πρέπει να τη χαρακώσουμε² από κάτω από τ' άχείλι, για να φύγει το δηλητήριο³.

— Δίνουνε λεμόνι και λεμονάδες, όπου ναι κίτρινο. Πρέπει να τρώη σαλούμι και ν' αποφεύγη τ' αυγά και τ' γάλατα.

— Άκόμα ζύφουνε και πικράγγουρο στα κάφηρα⁴ και τότες βάνουνε μαντήλι στο μαξιλάρι τόσο πολὺ τρέχουνε ὕγρα δλοκίτρινα. Πρέπει να ξεροκιστή κιάλας, και τότες σε τρεῖς μέρες φύγει ή άρρώστεια. Θέλει να την προκάμης με το ξόρκι, πριν σαραντίση.

.....
 ὁποῖοι με το φῶς τῆς διδασκαλίας των ἐφώτισαν τὰς Πρωτομάρτυρας καρδίας τῶν ἀνθρώπων. Λοιπὸν Εὐσπλαχνε Μαριὰμ παρακαλοῦμεν Σε διὰ τὸ χαῖρε ἐκεῖνον ὅπου μᾶς ἐπροξένησον τὴν χαρὰν διὰ τὸν ἀγγελικὸν ἐκεῖνον Εὐαγγελισμὸν ὅπου ἐστάθη τῆς σωτηρίας μας τὸ προοίμιον, χάρισέ του τὴν προτέραν Σου τιμὴν, Σήκωσέ το ἀπὸ τὰ δεσμὰ εἰς τὸ σκήπτρον, ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν εἰς τὸ βασίλειον. Καὶ ἂν αἱ τοιαῦται μας φωναὶ δὲν σε παρακινούσιν εἰς σπλάγχνα ἄς σε παρακινήσωσι αἱ φωναὶ ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς τρισυθλίου Ἑλλάδος. Φωνάζει ὁ Ἄνδρέας εἰς τὴν Κορίνθον, φωνάζει ὁ Σπυρίδων εἰς τὴν Κύπρον φωνάζει ὁ Ἰγνάντιος ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν, φωνάζει ὁ Διονύσιος ἀπὸ τὰς Ἀθήνας, φωνάζει ὁ Πολύκαρπος ἀπὸ τὴν Σμύρνην, φωνάζει ἡ Αἰκατερίνα ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, φωνάζει ὁ Χρυσόστομος ἀπὸ τὴν βασιλεύουσαν Πόλιν. Καὶ δείχνοντάς Σου τὴν σκληροτάτην τυραννίδα τῶν Ἀγρηνῶν ἐλπίζουσιν ἀπὸ τὴν ἄκρην Σου εὐσπλαχνία τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους τὴν ἀπολύτρωσιν».

"Ἄς εἶναι εὐλογημένη ἡ μνήμη τῶν συμπολιτῶν μας οἱ ὅποιοι με τὸ παραδειγμὰ των και με τὰς θυσίας των μᾶς ἐκληροδότησαν τὴν ἐλευθερίαν τῆς Πατρίδος μας.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ Φ. ΑΡΓΥΡΟΣ

"Εχουσε πεθάνει πολλοὶ ἀπὸ λιόκρουση, πού δὲν τὴν προκάμανε.

Τὰ ξόρκια πού λένε :

— *Βάλε Χριστέ τὸ χέρι σου και Παναγία τὸ δικό σου. Θεοτόκε Παρθένα, χαῖρε κεχαριτωμένη Μαρία, ὁ κύριος μετὰ Σοῦ, εὐλογημένη.*

Παναγία ῥεκότουμε ἀπὸ τὸ ὄρος Ἑλαιῶς στα λευκά ντυμένη, κι' ἀπάντησε τρεῖς Ἱεράρχους, στα πράσινα, στα κόκκινα, συναγωνισμὸς τοῦ Χάρου. Κι' ἡ Παναγία ἡ Δέσποινα τοὺς ἐκαταράσθη: — Σᾶς ξεροκάω με τὴ χέρα τὴν Πεντεδάχτυλη, τ' ἄδουλο κρεσί, τὴ μαλαματένια σφραγίδα. Νὰ πᾶτε σὲ ὄρη, σὲ βουνά, σιτὴ μέση τοῦ Πελάου, ἐκεῖ νὰ φᾶτε, ἐκεῖ νὰ πιῆτε, ἐκεῖ νὰ ρίξετε τὴ φαρμακίλα σας, ἐκεῖ τὴν κίτρινάδα σας και τὴ μελιοκομμάρα σας, σιτὴ μέση τοῦ γυαλοῦ.

"Ανεμος τό φερε, ὁ Χριστὸς θὰ τὸ περάση.

"Ἄλλο ξόρκι.

"Ὁ Χριστὸς ἐπροβάτεια κι' ἐδιδάχα με τοὺς Ἀγγέλους, τοὺς Ἀρχαγγέλους, με τοὺς δώδεκ' Ἀποστόλους κι' ἀπάντησε τὴν Πράσινη, τὴν Κίτρινη, τὴν ἀδελφὴ τοῦ χάρου και τση λέει:

— *Ποῦ πᾶς Πράσινη, πού πᾶς Κίτρινη;*

— *Πᾶω σὶν (ἔνομα), στα χέρια του, στα ποδάρια του, σι' ἀντερά του, να μπῶ μέσα, να θερίσω. Ἄντερο δὲν θὰ τ' ἀφήσω. Τση λέει ὁ Δεσπότης ὁ Χριστὸς:*

— *Νὰ φύγης ἀπὸ τὸν (τάδε). ὁποῦ ναι βαφτισμένος, να πᾶς σὲ ὄρη σὲ βουνά σὲ ξύλα σὲ λιθάρια.*

Τρίτο ξόρκι: (ῶ)

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμε. Ἐπέρχεται ἡ Κυρία

1) Μελικομμάρες και Κομμάρες. Κατάσταση πού τὴ φέρνει ἡ ἀδυναμία και τὰ δέκατα πυρετοῦ.

2) «Χαρακῶνω» ἡ «κόβω τὴ λιόκρηση», θὰ πῆ: ἀνοίγω τὸ σφυράκι μ' ἓνα ἀσημένιο μαχαιράκι, τὴ λατίζετα.

3) Ἐδῶ μοῦ πρόστεσε: Φέρνει εὐτόνη ἐκεῖος ὅπου τὴν «κόβει». Ἐπέρουσι τὴν κόψανε τση κοπελὸς τοῦ Γρίβα και ξεμάτωσε και πῆγε ἔγινε) φτισικιά.

4) Πικράγγουρο, ὁ καρπὸς τῆς Πικραγγουριᾶς. Μυρίζουνε τὸ ὕγρὸ του μέσα ἀπὸ τὴ χούφτα τους, ὥστε να μῆ μέσα στο ρουθόνια βαθιά.

5) Κάθε γιάτρουσα ἔχει και δικὸ της ξόρκι. Μάλιστα συχνά ἡ γιάτρουσα τὴν ἑλκ. Παναγία τὸ ξόρκι τῆς δὲν εἶναι καλὸ κι' ἐπομένως δὲν «πιάνει», δὲν γιάτρευει.

ΛΑΚΟΒΑΤΕΙΟΥ
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

Θεοτόκο ἀπὸ τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν καὶ ἀπάντησε τὸν Ἄφρο καὶ τοῦ λέγει :

— Ποῦ ὑπάγεις ;

— Πάγων εἰς τὸν Νέστορα.

— **Κίτρινε, Πράσινε συναγωγὴ τοῦ χάρου, ἐφτοῦ ὁποῦ ὑπάγεις, εὖρης ἕναν ἱερῆα λευκὰ ντυμένο, τὰς χεῖρας πεντεδάχτυλα καὶ τὰς σφραγίδας μαλαματένεις. Στῶμεν καλῶς, στῶμεν.**

Ὅταν θὰ τ' ἀρχινήσῃ τὸ ἔσοκι, κάνει τρεῖς φορὲς τὸ σημεῖο τοῦ Σταυροῦ. Κρατᾷ ἕνα ποτήρι κρασί καὶ τὸ σταυρώνει μὲ τὴ βέρα, ὅση ὥρα λείει τὸ ἔσοκι. Τὸ κρασί αὐτὸ εἶναι «ἔσοκισμένο» καὶ θὰ τὸ πιῇ ὁ ἄρρωστος, γιὰ νὰ τὴ «μαγαρίσῃ». Ἄλλη γιάτροισσα κόβει τὸ λεμόνι σὲ τρία κομμάτια καὶ κάνει τρία «ἔσοκίσματα» σὲ τρεῖς μέρες, μ' ἕνα κομμάτι κάθε φορά. Σταυρώνει τὸ λεμόνι μὲ μιὰ βέρα (προτιμᾷ τ' ἄρρωστος ἢ τὴ δική της) ὅσο λείει τὸ ἔσοκι. Τὸ λεμόνι πρέπει νὰ τὸ φάῃ ὁ ἄρρωστος.

ΙΛΑΡΑ. (λαϊκ. *Ιλαρά, ὀστρακιά, ἀστρακιά*)¹.

— Παρουσιάζονται καντηλοῦλες ἄσπρες μὲ πῖον στὸ κορμί. Βγαίνει «κι' ἀπὸ μέσα»² καὶ τότες δὲ γιατρεύεται : πάει στὸ καλὸ ὁ ἄνθρωπος. Ὅταν τύχη καὶ ἔβγη ἀπὸ μέσα, πρέπει νὰ ντύσουνε τὸ παιδί μὲ κόκκινο γιὰ νὰ πετάξῃ ὄξου ἢ ἄρρώστεια.

— Θέλει ἀγάντα κι' ἀγάντα³ ζεστά, μέσα κι' ὄξου, καὶ νὰ μένῃ ὁ ἄρρωστος στὸ σκότος.

ΚΑΛΟΣ. (λαϊκ. *Κάλος*)

— Τόνε γεννάει τὸ στενὸ παπούτσι. Ἐγὼ πού τὸν ἔβγαλα, ἔβανα τὸ ποδάρι μου μέσα σὲ μιὰ λεκάνη μὲ καφτὸ νερὸ καὶ μαλάκωνε τὸ λεπάκι του καὶ τὸ βγάνα. Ἐτσι καθάριση, δὲν ποεῖ.

ΚΑΡΔΙΑ.

α'. ταχυπαλμία. (λαϊκ. *ἔχτυπος*),

— «Πάσκει ἀπὸ ἔχτυπο», λέμε : «Πάσκει ἀπὸ τὴν καρδιά του». «Ἐχει ταχυκαρδία». «Εἶναι καρδιακός»,

— Ποῦ λείει κι' ἡ παροιμία :

**Στὴν καρδιά καὶ στὸ πλεμόνι
πόδι καὶ γιατρὸς δὲ σώνει.**

— Οἱ πιὸ πολλοὶ γιατροὶ πεθαίνουν ἀπὸ τὴν καρδιά τους. Ἄπὸ φτειὸν τὸν ἔχτυπο πρόκειται νὰ σταματήσῃ τὸ αἷμα καὶ νὰ πάῃ ὁ ἄρρωστος στὴ δουλειά του.

— Βάνουνε κομπρέσες κρύες⁴ στὴν καρδιά. Δὲν κάνουνε ὅμως τίποτα. Ἄ γιατρεύονται ἡ καρδιά δὲ θὰ πεθαίνανε οἱ γιατροὶ ποτέ τους.

β'. Πόνος στὴν καρδιά.

1) Συγχύζουμε τὴν ἱερὰ μὲ τὴν ὀστρακιά.

2) Καταλαβαίνουνε ὅτι βγήκε «κι' ἀπὸ μέσα», ὅταν ἔχει «κασῶρες» ἑσωτερικὴ φλόγωση. Γεμίζει καὶ τὸ στόμα ἐξανθήματα.

3) Συνεχῶς κι' ἐντατικῶς. «Μέσα κι' ὄξου» δηλ. νὰ πίνῃ ζεστὰ καὶ νὰ βροῖσκειται σὲ ζεστὸ μέρο.

4) Ἐνα παντὶ τὸ βρέχει μὲ κροῦ νερὸ καὶ τὸ ἀπιθώνει στὴν καρδιά.

— Ὑπομονετικὸς πόνος, ἀλλὰ τοῦ δίνει μία καὶ τοῦ καλῆς¹ καὶ πάει.

ΚΑΤΑΓΜΑ. (λαϊκ. *Ἐστραγγούλησε τὸ χέρι του. Τὸ γούλησε. Ἐτσακίστηκε. Ἐμολώπωσε*).

— Ὅτα μολώπωση τὸ χέρι ἢ τὸ ποδάρι, τὸ τρίβουνε μὲ σκοροδόφυλλα βρασμένα. Τὸ βάνουνε κι' ἀπάνω ἀπὸ τὸν ἀχνὸ τὴν ὥρα πού βγάανε τὰ σκοροδόφυλλα.

— Ὅταν στραγουλιστῇ πολὺ, θέλει Κουγιανό.²) Πᾶνε καὶ τὸ καλαμώνει. Τοῦ Κουγιανοῦ εἶναι μεγάλη ἡ δουλειά του.³

ΚΗΛΗ. (λαϊκ. *Κατεβασία. Κατεβαίνει τὸ γουλᾶκι του*).

— Προέρχεται ἀπὸ ἀδυναμία ἢ ἀπὸ φορτίο. Γεννιῶνται καὶ πολλὰ παιδιὰ πού λείπει τὸ γουλᾶκι τους ἀπὸ τὸ πουργάκι του, ἢ γεννιῶνται μ' ἕνα γουλᾶκι.

— Δυναμόνοντες⁴ ἔρχεται στὴ θέση του. Βάνουνε καὶ ζεστά. Σαπουνάδα μὲ μαλὶ ζεστό, νὰ τὸ ἀμιθώνουνε στὸ γυολί. Τὰ βαστοῦνε τὰ γουλιὰ καὶ μὲ ἀναδέματα.

— Ἄν δὲν ἔρτουνε τὰ γουλιὰ στὴ θέση τους, πεθαίνει τὸ παιδί μισό⁵.

ΚΟΚΚΥΤΗΣ. (λαϊκ. *Κοκκύτης, Κορακόβηχας*).

— Τὴν κακή του μέρα ἀπὸ ἔχει γιαντριά⁶. Ὅποιο παιδί εἶναι δυναμωμένο, ἀντέχει ὅποιο εἶν' ἀδύνατο, πάει.

— Δίνουνε αἷμα τοῦ κοράκου νὰ τὸ πιῇ. Ἐκεῖνο ὅμως, πού μπορεῖ νὰ τοῦ κάμῃ καλὸ εἶναι τὸ «ῶδιο» τοῦ θάλασσας⁷. Νὰ ταξιδέψῃ.

ΚΡΙΘΑΡΑΚΙ (λαϊκ. *Κρίταμα*.) Βλέπε λέξη ΜΑΤΙ.

ΚΡΥΩΜΑ⁸ (λαϊκ. *Κοστιπατοῦ*).

— Παλαιὰ, ὅποιος ἦτανε κοστιπάδος, τοῦ ἔπαιρναν τὰ αἷματα. Ἐδενε τὴ φλέβα τ' ἄρρωστος «κι' ἔκανε ἔτσι» μὲ τὴ μύτη τοῦ λατζέτας⁹ κι' ἔτρεχε αἷμα καὶ τὸ μάζωνε μὲς στὸ ποτήρι. Τὸ κρυωμένο αἷμα ἐκαθότουνε κάτω - κάτω στὸ ποτήρι.

1) Ξαφνικά καὶ ἀπότομα.

2) Ὁ Κουγιανός. Ἡ κουγιανοῦ. Λαϊκὸς γιατρός ἐπιτηδες γιὰ τὰ κατάλυμα. Τὸ ὄνομα δόθηκε ἀπὸ τὴν οἰκογένεια τῶν Κουγιανῶν, πού ἦσανπραχτικοὶ γιαντροὶ γιὰ τὰ κατάλυμα. Εἶναι σπάνιοι, Ὑπάρχει τώρα ἕνας, σ' ἕνα μακρινὸ χωριό, πού δὲν ἐστάθηκε δυνατὸ νὰ τὸν ἐπισκεφτῶ.

3) Εἶναι λεπτὴ καὶ σπουδαία στὴν ἐφαρμογή της, ἀλλὰ καὶ στὸ ἀποτέλεσμά της.

4) Σωματικά.

5) Μικρό.

6) Ἐννοεῖ πὼς δὲν ἔχει φάρμακα.

7) Ὁ ἀέρας τῆς θάλασσας.

8) Κρύωμα λένε καὶ τὸν πλευρίτη. «Ἄρπαξε κρύωμα». Τοῦ ἐξανόδωσε ἕνα παλιὸ κρύωμα, πού 'χε». Ἐδὼ ὅμως πρόκειται γιὰ ἐλαφρὸ κρύωμα.

9) Μαχαιράκι ἀσημένιο ἀπὸ τὴν Πόλη. Ὅπως μοῦ τόπισε μὲ βασμάσι: Πιλιτὶ πρῶμα ἰσχυρὸν, γιὰ ν' ἀποφεύγεται ἡ μόλυνση. Εἰδικὸ γιὰ ἐπεμβάσεις. Δὲς καὶ λ. Βυζ. καὶ Ἴκτερος.

ΛΕΒΙΘΕΣ. (λαί. *λεβίθες, κατηραμένες, μπαμ-για.*)

—Γίνονται από τὰ πολλά γλυκίσματα.

—Πολλά παιδιά πού τσι ἔχουνε, ξεραίνονται, ἀλλά τραγανίζουν τὰ δόντια στὸν ὕπνο τους. Ὅταν εἶναι πολλές, βγαίνουνε ἀπὸ τὰ ρουθούνια καὶ τὸ στόμα. Καὶ προπάντων, ὅταν εἶναι κανεὶς ἀπὸ ἀρ-εώστεια, ἀπὸ θέρημ.

—Παίρνουνε ἓνα φάρμακο: *σαντονίνο*, καὶ ψο-φᾶνε οἱ λεβίθες. Πίνουνε καὶ πούργα ¹⁾ καὶ «φευ-γόννε». Βράζουνε καὶ λεβιθόχορτο καὶ πίνουνε τὸ ζουμί του. Τρῶνε τὸ σκόρδο ἢ τὸ τρίβουνε στὴ μύτη καὶ χάνονται τὰ μπαμπάγια.

ΛΕΙΧΗΝΕΣ.

—Λεπιάζει τὸ δέγμα. Γένονται ἀπὸ τὸν ἥλιο κι' ὅτα φάη κανένας ἀμύγδαλα τοῦ Μαρτιοῦ.

—Ἀπιθώνουνε τὸν κῶλο τῆς μαύρης «κοτὸς» ἀπάνου στὴ λειχήνα, καὶ χάνεται.

ΛΕΧΩΝΑ.

α'. χρόνος τοῦ τοκετοῦ.

—Τσοῦ ὀχτὼ μῆνες εἶναι ἀδύνατο νὰ λευτερωθῆ καλὰ ἢ γυναίκα. Τῆ βρίσκει αἰμορραγία μεγάλη, «ἀ-πάνου κι' ἀπὸν κάτω» ²⁾ καὶ πάει. Ἐφτειές ὁ χάρ-ος το' ἀκλουθάει.

—Τσοῦ ἑπτὰ μῆνες ὁμως γεννᾶνε πολλές. Πολλά παιδιά γεννιῶνται καὶ τσοῦ λείπουνε μέρες. Ἐφτειὰ προκάνουν' καὶ παίρνουν τὴ βάφτιση κι' ὕστερα πᾶνε. Ὅσες μέρες τοὺς λείπουνε τόσες ζοῦνε. Ἡ Πέ-λια ³⁾ τοῦ βανε ζεστά πὼς θὰ τὸ γλυτώση, μὰ τὸ ἔχασε.

β'. Ἐπιλόχοιο πυρετοί.

—Μετὰ ἀπὸ τὴ γέννα στὸν πρῶτο πυρετὸ πρέπει νὰ πάρη ἢ λεχώνα λάδι. ⁴⁾ Ἄν συνεχίση ὁ πυρετός, εἶναι ἐπιλόχια καὶ δὲ σύνεται μία μαμὴ νὰ φέση ἀποτέλεσμα. Χρειάζεται γιατρός.

γ'. Αἰμοραγία.

—Συβαίνει στὴ λεχώνα, ἔχτος ἀπὸ τὸ λεχωνικὸ αἷμα, νὰ τρέχει κι' ἄλλο καὶ νὰ μὴ θέλει νὰ σταμα-τήση.

—Προέρχεται, ὅτα μείνη ἀδέρφι μέσα της. Πε-τάει τότες τὸ αἷμα ἀπὸ τὸ στόμα κι' ἀπὸ τὴ μύτη.

—Θέλει νὰ καθαριστῆ ἀπὸ τ' ἀδέρφι γιὰ νὰ στα-ματήση τὸ αἷμα. Νὰ κάμη νευροδέματα στὰ μπρά-τσα. Νὰ σφίγγουνται μὲ ὄση δύναμη κι' ἄν ἔχης.

(Συνεχίζεται)

1) Ρετινόλαδο. Τὸ χρησιμοποιοῦνε καὶ σὲ δυσκοι-λιότητα, ἀλλὰ καὶ γενικά εἶναι τὸ πρῶτο μέσο πού χρησιμοποιοῦνε μόλις ἀσταθοῦνε πυρετό. «Πρώση δου-λειά τ' ἀρρώστου εἶναι νὰ πάρη πούργα», σοῦ λένε. Ἡ δόση εἶναι μία οὐγγιά γιὰ τὰ παιδιά καὶ 1)2—2)1)2 γιὰ τοὺς μεγάλους. Γιὰ νὰ τὸ πιοῦνε χρησιμο-ποιοῦνε χίλια δυὸ πράγματα. Τὸ ζεσταίνουνε. Τὸ ἀνα-κατέβουνε μὲ καφὲ ἢ γάλα, βάνουνε ζάχαρι, μυρίζου-νε κρεμμύδι, πλένουνε τὸ στόμα τους μὲ ξίδι κ.λ.π.

2) Ἀπὸ τὴ «γέννα» καὶ τὸ στόμα.

3) Μία γυναίκα τοῦ χωριοῦ.

4) Ρετινόλαδο. Δέξ. λ. Λεβίθες.

Τὸ Ἀρδινοπωρινὸ

Ὅτα εἶναι τέλειο ὅταν

✱ Τὸ ΥΠΟΚΑΜΙΣΟ σας

✱ Τὴ ΓΡΑΒΑΤΑ σας

✱ Τὰ ΕΣΩΡΡΟΥΧΑ σας

καὶ τὰ ὑπόλοιπα εἶδη σας
Τὰ ἐμπιστευθῆτε σὲ μᾶς.

Διαλέξαμε τίς καλύτερες ποιότητες στὶς πλέον ἐπιτυχεῖς ἀγορές καὶ μὲ τὴν γνωστὴ τελειότητα τῶν κατασκευῶν τοῦ Ἐργοστασίου μας. Σᾶς προσφέρουμε μίαν πλήρη καὶ τελείαν συλλογὴν ἀπὸ ὅλα μας τὰ εἶδη μὲ τίς φθηνότερες τιμές.

Κ. Μαρτούσις

ΠΑΤΗΣΙΩΝ 8 - ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 62

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

ΤΟ ΘΕΙΟΝ ΕΝ ΤΩ ΑΝΘΡΩΠΩ

‘Ο Θεός και η τελειότης του οργανισμού του Ανθρώπου, κατά τα διδάγματα ενός μεγάλου Έλληνο Ιατρού.

‘Ο Leibniz είχε ειπεί: «Ολίγη επιστήμη απομακρύνει από τον Θεόν, πολλή επιστήμη επαναφέρει εις Αυτόν». ‘Ο Goethe κατόπιν προσέθεσεν: «Η Θρησκευτικότητα κάμνει τον ποιητήν και τον καλλιτέχνην μέγalon και δημιουργικόν».

Η πάροδος του χρόνου επεκύρωσε τους άποφασισμούς αυτούς, ως φορείς μεγάλων αληθειών, όσον και αν άμφισβητώσι την αλήθειαν αυτών οι άθρησκοί ή χλιαρώς θρησκευτικοί, και διά τούτο παραμένοντες μικροί και άνίκανοι να αντιληφθώσιν, ότι ή θρησκευτικότης, και μάλιστα ή Χριστιανική Πίστις, άνοίγει τους όφθαλμούς και ευρύνει την διάνοιαν, καθιστώσα αυτήν ικανήν διά τα μεγάλα και θαυμάσια έργα του Πνεύματος.

Μία ισχυροτατη και περιφανεστάτη απόδειξις των άνωτέρω είναι ό ύφηγητής του Πανεπιστημίου της Γενούης και διευθυντής του ανατολίτου «Σωτηρία» Ιατρος κ. Διονύσιος Τουλιάτος. Γνωρίζομεν, ότι θα προσκορούσασιν εις την μετριοφροσύνην αυτού, αναφέροντες ένταύθα τό όνομα του μεγάλου αυτού επιστήμονος και ανθρώπου, του Θεού, του αποδεικνύοντος διά των λόγων και των έργων αυτού την αλήθειαν και την αναγκαιότητα της Χριστιανικής Θρησκείας και Ήθικης, του διακηρύξαντος εσχάτως άκόμη διά σειράς άρθρων έν τῷ «Λαϊκῷ Πανεπιστημίῳ» της έφημερίδος «Βραδυνή», ότι και ό Θεός ύπάρχει, και ό Χριστός είναι ό Υιός του Θεού, και ή Παναγία ύπάρχει, και οι άγιοι ύπάρχουν και τα θαύματα της Χριστιανικής Θρησκείας είναι πραγματικά. ‘Ας μάς συγχωρήσῃ όμως ό κορυφαίος Ιατρός, διότι ό σκοπός ήμῶν δέν είναι να διαφημίσωμεν και κολακεύσωμεν αυτόν, αλλά να καταστήσωμεν ευρύτερον γνωστά μερικά από τα θαυμάσια και σωτήρια έκείνα περί Θεού διδάγματα, τα όποια παρέδωκεν εις τας άδελφάς νοσοκόμους της «Σωτηρίας», ως καθηγητής της σχολής αυτών.

‘Εχομεν εις χείρας ήμῶν μίαν πολυγραφηθεϊσαν σειράν μαθημάτων του, και αποσπῶμεν εκ του περι καρδίας και καρδιοπαθειών μαθήματος τα εξής: «‘Ετοιθά ήμποροήτε να θαυμάσητε τό ύψος της άφαντάστου τελειότητος, με την όποιαν επροίκισεν ό Θεός τον σπόγγον αυτόν, που ονομάζομεν καρδίαν, και της όποιας ή λειτουργία είναι αυτόνομος, είναι ανεξάρτητος δηλαδή από την θέλησιν του Ανθρώπου. Δι’ αυτό Θεοί και άνθρωποι μέσα εις αυτήν έτοποθέτησαν την έδραν της ψυχής... ‘Εάν, άδελφοί, σκεφθώμεν, ότι τό τόσῳ μακρόν και τεράστιον αυτό έργον που αναφέρομεν άνωτέρω, εκτελει άοργύστως ή ταλαίπωρος αυτή καρδιά με τας βαλβίδας της,

με άφθαστον τελειότητα, με εκπληκτική άγτοχή, με χει βαθέος γήρατος, και χωρίς ως είπαμεν, ούδ’ ενός καν λεπτού άνάπασιν, εαν σκεφθώμεν, ότι κατά τό μακρόν αυτό διάστημα της ζωής της, ήμεις, άντι να την προσέχωμεν και να την διευκολυνώμεν εις τό έπίμοχθον έργον της, φροντίζομεν, αντιθέτως να της επανξάνομεν τον μόχθον και να της ύπονομεύομεν τα θεμέλια (τό μυοκάρδιον), ποτίζοντες την με πικρίας και συγκινήσεις, με οίνοπνεύματα και τοξίνας παντοδαπάς (μικροβιακάς, γαστρονομικάς, νικοτινικάς), εαν τέλος αναλογισθώμεν, ότι εις ένα τόσῳ μακρόν και τεράστιον έργον δέν θα άντειχε ποτέ καμμία άνάλογος εκ μετάλλου ή έλαστικού μηχανική συσκευή (και αν άκόμη παραδεχθώμεν, ότι θα ήτο ποτέ τεχνικώς δυνατόν να κατασκευασθῃ τοιαύτη), **οφείλομεν να γονατίσωμεν** και να επαναλάβωμεν τον αϊνον του Μεγάλου Βασιλείου: «Μέγας ει Κύριε και θαυμαστά τα έργα Σου»...

‘Εάν λοιπόν ό μέγας Σουηδός βοτανολόγος και Ιατρός Λινναίος όμολόγησεν, ότι «μέσα εις τους στήμονας των άνθέων άνευρίσκει τον Θεόν», κατά μείζονα λόγον οφείλει ό κάθε Ιατρός να άναφωνήσῃ, ότι μέσα εις την καρδίαν, ως έδραν της κυκλοφορίας, άνευρίσκει τον Θεόν και τον Θερόνον Του...

Νομίζω, ότι και μόνη ή σκοπιμότης των όργων και των μελῶν του σώματός μας, όπως πολλάκις έλάβομεν άφορμήν να τονίσωμεν, και επί πᾶσιν ή ύπεροχή της διανοίας μας είναι και άρκετή και πειστική (διά την ύπαρξιν του Θεού). Διότι, διαφορετικά, τίνος τότε έργον και πρόνοια είναι λοιπόν τα βλέφαρα, που επίτηδες έτέθησαν προ των όφθαλμών μας ίνα προφυλάσσουν αυτούς, έπειδή είναι ευπαθεϊς και πολύτιμοι διά την ζωήν μας; Τίς έφύτευσεν εις τα άκρα των βλεφάρων τας βλεφαρίδας, ίνα μη βλάπτουν τους όφθαλμούς οι άνεμοι και ή σκόνη; Ποιός έτοποθέτησεν υπεράνω αυτών τας όφρους ως προστέγασμα, ίνα μη βλάπτη αυτάς ό από του μετώπου καταρρέων ιδρώς;

Η τύχη μήπως έκανόνισεν, όπως οι όδόντες είναι δύο ειδῶν, ίνα οι μεν (κοπτήρες) τεμαχίζον, οι δε (τραπέζιται) αλέθουν την προς συντήρησίν μας τροφήν; Η μήπως ή φύσις μόνη της έμερίμνησεν, ώστε το μεν στόμα μας να ευρίσκεται πλησίον των όφθαλμών μας, ίνα ούτω έλέγχωμεν τας τροφάς, που τρώγομεν, και πλησίον της ρινός μας, ίνα διά της όσφρήσεως αντιλαμβανώμεθα τό έπαφελές και τό επιβλαβές αυτών, τό δ’ άλλο ύψος του πεπτικού μας σωλίνου να ευρίσκεται εις τό άντιθέτον άκρον του κορμού του σώματός μας, ίνα ούτω τα άπορρίματα

ΕΛΚΩΒΑΛΕΙΟΣ
ΗΜΟΛΙΑΚΕΝΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

ΤΟ ΠΑΡΑΠΟΝΟ ΜΙΑΣ ΣΚΥΛΑΣ

Μας απέσταλη πρὸς δημοσίευσιν τὸ ἀκόλουθον παράπονον μιᾶς πονεμένης πολυτέκνου σκύλας:

Κύριοι μου καὶ ἀφέντες,

Σε μερικούς ζωόφιλους πού ἀντιλαμβάνονται τὸ ἐκφραζόμενὸ παράπονό μας, παρεκάλεσα νὰ σὰς σταλή πρὸς δημοσίευσιν ἢ κάτωθι ἐκκλησίαι, ἐκ μέρους μιᾶς πιστῆς πονεμένης σκύλας καὶ νὰ τὴ δημοσιεύσητε.

Ἐν πρώτοις κατηγορήθη ὀριστικὰ ἡ ἐορτὴ τῶν ζῶων πού ἐγένετο τὴν 4 Ὀκτωβρίου καὶ στήν ὁποία βρήσκαν εὐκαιρία μερικοὶ καὶ μάλιστα πολλοὶ καὶ περισσότερες κυρίες καὶ δεσποινίδες νὰ δείξουν τὴν εὐσπλαχνία περισσότερο στὰ σκληροκρέατα ζῶα καὶ ἰδίως στοὺς σκύλους καὶ τὲς γότες, γιατί τὰ τρυφεροκρέατα τὰ κατεβρόχθησαν ἀγρίως καὶ θηριωδῶς ἢ μᾶλλον ἀνθρωπίνως... Καὶ ἐάν σ' αὐτὰ δυσπιστεῖτε ρωτήσητε τὰ κακόμοιρα τὰ ἀρνάκια πού τὰ φυλάγαν ἀπὸ τοὺς λύκους... μὲ στοργὴ καὶ τρυφερία.

Ἀλλὰ ἡ κατάργησις αὐτῆς τῆς φιλοζώου ἐορτῆς μέχρι τίνος ἐσυγχωρεῖτο διότι ἡ δικτατορία τῆς 4ης Αὐγούστου εἶχε ἐκεῖ συγχωνεύσει κάθε ἐκδήλωσις χαρᾶς καὶ ἐνθουσιασμοῦ πού μποροῦσε νὰ ἐκγηλωθῆ τόσον διὰ τοὺς ἀνθρώπους ὅσον καὶ διὰ τὰ ζῶα...

Ἐπακολούθησε ὁ πόλεμος ὡς γνωστὸν πού οἱ ἀνθρωποὶ διὰ τὸ ἰδεῶδες τῆς Εἰρήνης, τῆς Ἀγάπης καὶ τῆς Ὁμονοίας ἐπολέμησαν θηριωδῶς συγγνώμην ἀνθρωπίνως ἤθελα νὰ ἴπω παλλη, καρίσια δηλονότι...

Τὰ πληρώσαμε πιὸ πολὺ ἡμεῖς τὰ δύστυχα ζῶα ἀπὸ τῆς φτωχῆς γάτας μέχρι τοῦ λύκου πού κυνηγήθηκε ἀπὸ τὴν σπηλιά του, σὰν νὰ χρώσταγε νοῖκι σὲ πολυτελές σπίτι...

Ἐκτοτε δὲν ἀπεκατεστάθησαν οἱ δεσμοὶ μεταξὺ ἀνθρώπων καὶ ἀνθρώπων καὶ ἀκολουθῶς μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ζῶων.

Ἐμεῖς βέβαια παίζαμε τὸν ρόλον ὑπηρετοῦ καὶ ὑποτακτικοῦ. Εἴμασθε κατώτερα καὶ ξεπεσμένα ὄντα. Δὲν ἔχουμε ἐφόδια, ὄπλα καὶ δύναμη. Τὰ ψυχικά μας ὅμως ἐφόδια, εἶναι παρέγνωρισμένα. Καὶ μὲ τὴν λίγη λογικὴ πού ἔχουμε καταλαβαίνουμε πὼς ὁ ἀνθρώπος ξέπεσε ψυχικὰ τόσο πολὺ ὥστε νὰ χάσῃ τὴν ἐκτίμησίν μας καὶ νὰ μὴν εἶναι ἀξίος τῆς στοργῆς μας. Μπορεῖ νὰ κρατιέται σὲ ὕψος του δυναμικὰ ὄχι ὅμως σὲ ἠθικὰ βάθη. Καὶ γι' αὐτὸ νὰ μὴ υπολογίζῃ πλέον σ' ἐμᾶς ἐπὶ πολὺ, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπίστη καὶ ἡ ματαιοφροσύνη του τὸν κάνει νὰ φιλοδοξῇ νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν Ζούγκλα καὶ νὰ φέρῃ καὶ ἐκεῖ τὸν πόλιτισμένο... ἀνθρώ-

πισμὸ του.

Πάντως ὁ μακυγιαρισμένος ἀνθρωπισμὸς ἐξαπλοῦται καὶ στὴ δική μας ψυχολογία καὶ ἔτσι καὶ ἡμεῖς μὲ χάδια καὶ φιλιὰ, κατασπαράσσουμε κάθε θῦμα καὶ ἀδύνατο ζῶο. Πάει πιά ἡ παλαιὰ τακτικὴ τῶν ἀπειλῶν. Τὴν εἶχαμε, ξεχάσει. Πήραμε τὸ ἀνθρώπινο μηδίαμα καὶ χάδι.

Σ' οἷς ὅμως δὲν μποροῦμε νὰ ἀκολουθήσουμε τὸν ἀνθρώπο καὶ μάλιστα τὴν γυναῖκα εἶναι ἡ μαεστρία τῆς ἐπιφανειακῆς στοργῆς πού ἐκμεταλλεύεται αἰσχροῦ. Τοῦτο δὲ διότι τὸ ἰδικὸ μας συμφέρον εἶναι λιτὸ καὶ περιορίζεται σὲ λίγο φαγητό, ἔναντι τοῦ ὁποίου δίνουμε καὶ τὴν ἀφοσίωσι, καὶ τὴν στοργὴν μας καὶ τὴν ψυχὴν μας.

Ἡ γυναῖκα ὅμως καπηλεύεται τὰ πάντα καὶ μάλιστα εἰς βάρος μας, ὅπως καὶ εἰς βάρος τῶν ἀνδρῶν. Αὐτὴ μᾶς τρώγει ἢ μᾶς πουλάει γιὰ τὲς ἀπαιτήσεις τῆς πού δὲν περιορίζονται σὲ πολυδάπανο ἀβυσσαλέο στομαχάκι τῆς πού θέλει ἕνα κοπάδι πουλάκια καὶ ἀρνάκια τὸν χρόνο νὰ φάῃ. Γιὰ τὸ ντύσιμο πού εἶναι μᾶλλον γδύσιμο φονεύονται πολλὰ ζῶα νὰ τῆς δώσουν τὸ δέρμα τους. Μὰ δὲν ἀρκεῖ μόνο αὐτό. Ἀκοῦστε ἕνα παράδειγμα: Ἐχω μιὰ κυρία πού μὲ λατρεύει καὶ τὴν λατρεύω. Μιλεῖ καὶ γράφει πέντε γλωσσες πού μοῦ τίς ἔμαθε καὶ μένα. Ἀπὸ τότε ἔμαθα νὰ βγάζω τὴν μεγάλην μου γλώσσα ἔξω μὲ τὴν πεντάδιπλη διάστασιν καὶ ἡ κυρία μου μὲ μάλωνε σὰν ἀθόρυβη πού εἶναι καὶ σεμνή.

Τῆς εἶπα νὰ πᾶμε σὲ Ταχυδρομεῖο νὰ βγάλουμε τίς γλωσσάρες ἔξω νὰ κολλᾶνε γραμματόσημα, μὰ αὐτὴ βρῆκε δουλειὰ σὲ μιὰ μεγάλη Ἐταιρία καὶ ἐκεῖ τὲς χρησιμοποιεῖ. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐγὼ σὰν λαλίστατη, κέντρισα τὴν συμπάθειαν ἐνὸς εὐγενικοῦ σκύλου. Ἡ κυρία μου μ' ἄφησε νὰ νοιώσω τὴν ἱερὴ συγκίνησιν τῆς ἀναπαραγωγῆς... ὄχι ὅμως νὰ ἐρωτευθῶ.

Αὐτὰ λέει εἶναι τῆς μόδας. Ἀλλὰ ἐγὼ ἤλθε ἡ ὥρα πού μὴ ξέρωντας νὰ κάνω ἔκτρωση γέννησα 5δυμα. Ἡ κυρία μου τρελλάθηκε ἀπὸ χαρὰ. Θὰ τὰ υἱοθετοῦσε καὶ θὰ τοὺς ἔδινε τὴν καλλήτερον ἀνατροφή. Δὲν θὰ τὰ μόθαινε, ὅπως ἔλεγε — μόνο γράμματα καὶ γυμνάσματα ἀλλὰ καὶ μύση στὰ ἀρχαῖα μυστήρια, ὅπως τὰ ἱερὰ ζῶα τῶν Αἰγυπτίων. Εἶναι τόσο σοφὴ...

Ἐὰν ὅμως ἔμαθα, ἄχ! δὲν θέλω νὰ τὸ πιστέψω καλὰ ὅτι τὰ ὡμορφα παιδάκια μου μόλις τὰ προκόψῃ θὰ τὰ πουλήσῃ. Τὴ φρίκη! Ὁλὴ λοιπὸν ἡ στοργὴ καὶ ἡ τρυφερότης θὰ γίνῃ ἐπιχείρησις σκαλοβιουμπανική. Αὐτὸ ὅτι θὰ πνιγῶ σὲ ροεὶς δακρύων, ὄχι ἀπὸ τὸν πόνο τῶν παιδιῶν μου, ἀλλὰ γιὰ τὸν ἀνθρώπινο ξεπεσμό.

τῶν τροφῶν μας, ὡς ἀηδῆ, εὐρίσκονται ὅσον τὸ δυνατὸν μακρότερα τῶν αἰσθήσεων ; Ποιὸς ἄλλος ἀπὸ τὸν Δημιουργὸν ἔβαλε μέσα μας τὸ αἶσθημα τῆς πείνης ἵνα διὰ τῶν τροφῶν ἀναπληρωθῶμεν ; ὅ,τι διὰ τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ χρόνου ἐφθάρη ; Τὸν πόνον διὰ τὴν ἐπιτύχην τὴν προσοχὴν τοῦ πάσχοντος εἰς τὸ ἄρρωστον μέρος ; Τὴν κούρασιν, ἵνα μᾶς εἰδοποιῇ πὼς τὸ νὰ ἐπιμένωμεν ἐργαζόμενοι περισσότερον τοῦ πρέποντος, δὲν εἶναι χωρὶς ζημίαν ἢ κίνδυνον τῆς υγείας μας ; Τὸν ἔμετον καὶ τὴν διάρροϊαν, ἵνα δι' αὐτῶν ἀποβάλλωμεν πᾶν ὅ,τι ἐπιβλαβὲς ἢ παρανήσιο εἰσηγόμενον εἰς τὸν ὀργανισμόν μας ; Τὸ πτόνισμα καὶ τὸν βῆχα, ἵνα οὕτω ἀπομακρύνωμεν κάθε ξένον ἢ ἐπιβλαβὲς πρᾶγμα, ποῦ ἐκάθησεν εἰς τὸν βλεννογόνον τῆς μύτης ἢ τῶν πνευμόνων μας, καὶ ποῦ ἤμπορεῖ νὰ ἔχη δυσάρεστα ἐπακόλουθα διὰ τὴν υγείαν καὶ τὴν ζωὴν μας ; Ἔργον Τύχης εἶναι ἢ ἔργον Θείας Προνοίας, ἔργον σοφοῦ φιλοζώου Δημιουργοῦ, ὅτι ἐνέβαλεν εἰς μὲν τοὺς συζύγους τὴν ἀγάπην τῆς τεκνοποιίας, εἰς δὲ τὰς συζύγους τὸ ἰδιαιτέρον αἶσθημα τῆς πρὸς τὰ τέκνα στοργῆς, ἐξ ὧν δὲ τῶν ἐν τῇ φύσει ζῶων, εἰς ποῖον ἄλλο, πλὴν τοῦ Ἄνθρώπου, ἔδωκε πόδας, διὰ τὴν περιπατῆ ὄρθιον καὶ ἤμπορεῖ ἔτσι νὰ βλέπη μακρότερα καὶ καλύτερα, καὶ τοῦ προσέθηκε χεῖρας, ἵνα δι' αὐτῶν εἶναι εὐτυχέστερος τῶν ζῶων ; Καὶ ἔτι πλεον, ἐνῶ ὅλα τὰ ζῶα καὶ τὰ πτηνὰ ἔχουν γλῶσσαν, μόνην τὴν γλῶσσαν τῶν ἀνθρώπων ἐποίησε τοιαύτην, ὥστε νὰ ἀρθρῶνῃ τὴν φωνήν, καὶ ἐνῶ ὅλα τὰ ζῶα ἔχουν πρόσωπον καὶ ἐγκέφαλον, μόνον εἰς τὸν Ἄνθρωπον ἐχώρισε τὸ γέλιο, καὶ τοῦ ἔδωκε νοῦν διὰ τὴν σκέπτεται καὶ ψυχὴν διὰ τὴν αἰσθάνεται καὶ διὰ τὴν εὐλογῇ ; Διότι πλὴν τῶν ἀνθρώπων, ὧν ἀνεξαιρέτως τῶν ἀνθρώπων, καὶ τῶν Λευκῶν καὶ τῶν Κιτρίνων καὶ τῶν Μαύρων, ποῖα ἄλλα ζῶα εὐλογοῦν καὶ λατρεύουν τὸν Θεόν, ποῖα δὲ ἄλλη ψυχὴ εἶναι ἰκανωτέρα τῆς Ἀνθρωπίνης νὰ φιλοπονήῃ πρὸς μάθησιν, ὅσα δὲ ἂν ἀκούσῃ ἢ ἴδῃ ἢ μᾶθῃ νὰ διατηρῇ ἐν τῇ μνήμῃ ;

Ἄς ἔχωσι λοιπὸν ταῦτα ὑπ' ὄψει των ὅλοι ἀλλὰ πρὸ πάντων οἱ μικροὶ ἐκεῖνοι ἰατροὶ καὶ οἱ λοιποὶ διπλωματοῦχοι τῶν διαφόρων σχολῶν τῶν Πανεπιστημίων, ἀλλὰ οὐχὶ καὶ σοβαροὶ ἐπιστήμονες, οἱ ὅποιοι ἰσχυρίζονται καὶ διδάσκουσι δυστυχῶς, ὅτι ὁ Ἄνθρωπος, εἶναι ἀπλῶς μία ὕλική μηχανή, τὴν ὁποίαν ἐδημιούργησαν καὶ κυβερνοῦσιν αἱ τυφλαὶ δυνάμεις τῆς φύσεως. Ἄς ἔχωσι ταῦτα ὑπ' ὄψει των, μήπως μετὰ τὴν βοήθειαν αὐτῶν ἐννοήσωσιν ἐπὶ τέλους, διατὶ ὁ ἐπιφανὴς Ἄγγλος ἀστρονόμος Herschel, ἀπληρῶν τὴν πεποιθήσιν τῆς χορείας τῶν ἀληθῶς μεγάλων ἐπιστημόνων ὧν τῶν ἐποχῶν, διεκήρυξεν : « Ὅσον περισσότερον εὐρύνεται τὸ πεδίου τῆς ἐπιστήμης, τόσον πολυαριθμότεραι καθίστανται αἱ ἀποδείξεις περὶ ὑπάρξεως Παντοδυνάμου Δημιουργικῆς Πανσοφίας ».

ΠΑΝΑΓΗΣ ΑΝΤΥΧΑΣ
Καθηγητῆς Φιλολογίας κ.λ.π.

ΚΟΣΜΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

ΕΥΤΥΧΕΙΣ ΓΑΜΟΙ

Ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τοῦ κ. Γεωργίου Δ. Χαροκόπου μετὰ τῆς χαριτωμένης Δίδος Διάνας Πιτσιλῆ.

— Ἐπίσης ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τοῦ κ. Θίμη Περισοράτη μετὰ τῆς Δίδος Μαίρης Χατζηλιώιδου.

— Ὡσαύτως ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τοῦ κ. Κ. Ἀντωνάτου μετὰ τῆς Δίδος Α. Ζαχαράτου.

Εἰς τὰ εὐτυχῆ ζεύγη εὐχόμεθα τὸν βίον ἀθόσπαρτον.

ΚΕΦΑΛΟΝΙΤΙΚΑ ΓΝΩΜΙΚΑ

Μὲ τὸν τίτλον αὐτὸν ἐκυκλοφόρησε συλλογὴ Κεφαλληνιακῶν παροιμιῶν, συμβουλευτικῆς φύσεως, ἀπὸ τὸν γνωστὸν λαογράφον κ. Δημ. Σ. Λουκάτον. Εἰς τὸ κομψὸν αὐτὸ βιβλίον ἐκ 250 σελίδων περιλαμβάνονται 1415 λαϊκὰ γνωμικὰ τῆς Κεφαλληνίας, καταταγμένα ἐπιστημονικῶς καὶ μετὰ πρωτότυπον τρόπον ὥστε νὰ δείχνουν τὴν πείραν τῶν παλαιότερων μας εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς. Χάρτης, φωτογραφία καὶ εὐρετήρια συμπληρώνουν τὸ κείμενον, ποῦ τὸ παρουσιάζει μετὰ μίαν κατατοπιστικὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ὁ κ. Λουκάτος. Διὰ κάθε παροιμίαν σημειώνεται ἡ περιοχὴ τῆς προσελεύσεώς της, ἢ δὲ γλωσσικὴ των διατύπωσις γίνεται εἰς τὸ εὐχάριστον τοπικὸν ἰδίωμα.

Ἡ συλλογὴ αὕτη εἶναι μία δυνατὴ προσφορά διὰ τὴν λαογραφίαν τῆς Κεφαλληνίας, εἶναι ἓνα πολύτιμον βιβλίον διὰ κάθε κεφαλληνιακὴν βιβλιοθήκην.

ΝΕΑ ΜΕΘΟΔΟΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΑΣ

Ὁ καθηγητῆς κ. Παναγ. Ἀντίπας ὑπέβαλε κατ' αὐτὰς εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν, τὴν Ἱατρικὴν ἑταιρείαν κλπ., μίαν νέαν μέθοδον καταπολεμήσεως τῆς ναυτίας, διὰ τῆς σκοπίμου καὶ δι' ἀπλουστάτων μέσων προκλήσεως εἰς τὸν πάσχοντα ὑπὸ ναυτίας, φόβου, θυμοῦ, πόνου ἢ μεγάλης χαρᾶς, διότι αἱ συγκινήσεις αὗται, διεγείρουσαι τὸ Συμπαθητικὸν νευρικὸν σύστημα, σταματοῦν τὴν διέγερσιν τοῦ Πνευμογαστρικοῦ, ὑπὸ τῆς ὁποίας προκαλοῦνται οἱ σπασμοὶ τοῦ στομάχου καὶ οἱ ἔμετοι τῆς ναυτίας.

Ὁ κ. Ἀντίπας, ὡς ἐδήλωσε, προσφέρεται νὰ ἐξηγήσῃ τὴν μέθοδον τοῦ εἰς τὰς ἐνδιαφερομένους ὑπηρεσίας καὶ ὀργανώσεις.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΣΤΗΛΗ

ΜΙΑ ΕΙΚΟΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΡΧΙΑ

Σάν φοβερή καταιγίδα, πού σ'τό πέρασμά της σ'νεπαίρνει, ό,τι συναντήσει, έτσι ξέσπασε ό άγριος και καταστρεπτικός πόλεμος. Και σέ κάθε ήσυχη γωνία τού χωριού έφερε τήν αναστάτωση και τό χαλασμό πού σώριασε έρείπια.

Έρημιά και σιωπή, όμοια μ' εκείνη πού βασιλεύει πάντα γύρω σ'τό Κοιμητήριό σκόρπισε ή φρικτή καταστροφή παντού. Και τίποτε δέν άπόμεινε παρ'ό χαλάσματα βουβά, πάνω σ'τά όποια κυριαρχεί ή κουκουβάγια και άνησυχεί τή σιωπή τους με τό κλαφάρικο τραγοῦδι της, κάθε πού ό ήλιος κρυφτεί πίσω άπό τό βουνό.

Οί μέρες είναι άσχημες, τ'α βράδια σκυθρωπά και φρικτές οί νύχτες σ'τόν τόπο αυτόν πού έρημώνει.

Τ'α πουλιά σ'τό φώς πετοῦν και κελαηδοῦν χαρούμενα, μ'ά σ'άν καθίσουν πάνω σ'τά χαλάσματα σταματοῦν τό τραγοῦδι κι' άρχισοῦν τό παράπονο. Και κατά τό σούρουπο κοιμοῦνται τ'α παράπονα και ξυπνοῦν τ'α μοιρολόγια κουκουβάγιας. Και σ'άν άπλωθῆ τό πυκνό τῆς νύχτας σκοτάδι ένῶ όλα σ'ωπαίνουν, τ'α πάντ'α άρχισοῦν γιά τό μαρασμό.

Τότε τό παράπονο και τό μοιρολόγι άνακατόνονται σ' ένα θρηνο βουβό: όλα τότε κλαίνε όλα θρηνοῦν. Τί τραγικό σκοτάδι!

Τίποτε δέν ύπάρχει ζωντανό. Έκει πού άλλοτε ζοῦσαν τόσοι άνθρωποι, γέροι, νέοι διαλεχτοί και λυγρές κοπέλλες, εκεί πού ξεφάντωνε ή χारा, τό γλέντι, κι' ή διασκέδαση, εκεί πού άλλοτε άντιχοῦσε τό τραγοῦδι και ξεσήκωνε τό χωριό, δέν άπόμειναν τίποτε παρ'ό φαντάσματα, πού βγαίνουν μόλις σβήσει τό φώς τῆς ήμέρας.

Όλα είναι πεθαμένα και μονάχα ζωντανός ό πόνος και τ'α κλάμα πού άντικατάστησε κάθε πνοή ζωῆς.

Δέν βλέπεις τίποτε, κανέναν δέν άκοῦς. Κι' όμως άν σκέφτεσαι άν όνειροπωλῆς, θ'α δῆς πολλά, πολλά θ' άκούσης. Τίποτε δέν ύπάρχει, μ'ά ύπάρχουν πολλά σ'τήν έρημιά πού βασιλεύει, και ένας όλόκληρος κόσμος σαλεύει κάτω άπό τό στυγερό παραπέτασμα τῆς σιωπῆς.

Κοίτα εκεί τούς τοίχους, πῶς στέκουν! Νομίζεις πῶς κλαίνε και δέν είναι ψέμματα. Στῆσε καλά τ' αὐτί σου, θ' άκούσης κάπου τραγοῦδια, κάπου γέλια, χαρούμενα ξεφωνητά σέ κάποιαν άκρη.

Γιά δές εκεί σ'τή γωνιά, ένα τζάκι πεθαμένο: μ'ά όλόκληρη οίκογένεια θαρεις ν'α ξαναζῆ καθισμένη γύρω σ' αυτό, ό πατέρας με τ'α παιδιά, ή γιαγιά με τ'α έγγονάκια πού τούς λέγει παραμῦδια. Κινοῦνται σ'μιές τού παρελθόντος.

Ν'α τ'α έρείπια τού πολέμου. Έ άνθρωπος τ'α

χα ν'α φταίη γι' αυτά: Ν'α πιστέψουμε πῶς ό ίδιος θέλει ν'α γκορεμίζη τό σπίτι του. Είναι δύσκολο πού ν'α εκφέρη κοινές γνώμη.

"Αν πούμε πῶς φταίει ἴσως ν'α τόν καταδικάσουμε έτσι. "Αν πούμε όχι ἴσως ν'α τόν βοηθάμε σ'τήν καταστροφή.

Κάποια, ἴσως άδυσώπητη μοίρα ν'α φταίη γιά όλα αυτά, ή όσoία τόν σ'πρώχνει ν'α μεταβάλλη τ'α πάντα σ'ή «έρείπια».

Γ. ΣΤΑΘΑΤΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΟΙ ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΒΑΡΒΙΑΝΗ

Σκοπός τού κ. Βαρβιάνη ήταν γράφοντας τήν περι Παύλου Καρρέρη μελέτη του ν'α φέρη ξανά σ'τή θύμησή ή και ν'α γνωρίση άκόμη, τόν αξιο τούτο ζακυνθινό συνθέτη. Έψαξε με εύσυνειδησία, δούλεψε τό ίδιο εύσυνειδητα, γιά ν'α παρουσιάση τή μελέτη του όλοκληρωμένη. Σ'τήν έργασία τού κ. Β. βρísκομε τρεις εκτενείς ανέκδοτες έπιστολές τού Παύλου Καρρέρη σ'τό φίλο του άρχοντα Κωνσταντίνο Πλανύτερο. Οί έπιστολές περιέχουν πληροφορίες ένδιαφέρουσες γιά τις παραστάσεις τών έργων τού Καρρέρη έξω άπό τήν Ζάκυνθο. Έξ άλλου—όπως συμβαίνει πάντα με τήν άλληλογραφία πού είναι ό δεσμός πού μ'ας φέρνει σ' άμησην έπαφή με κείνους πού έπιθυμοῦμε, και ή πηγή άπό τήν όποίαν πέρνομαί τις πιό βασικές και πολύτιμες πληροφορίες μέσα σ' αυτές βλέπομε σ'α σέ καθρέφτη τις σκέψεις τού συνθέτη γιά τ'α έργα του, τόν έσωτερικό του κόσμο.

Ό κ. Β. βρίσκει άφορμή ν'α μιλήση γιά τήν καλλιτεχνική ανάπτυξη πού είχε τότε τό Νησί, και επέκτείνεται σ' ότι άφορ'α τήν άκμή πού παρουσιάζει σ'τή Ζάκυνθο τό μελόδραμα. Είναι αυτή μία πλευρά πού δην έχει πολυερευνηθῆ.

Μ. Γ.

ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΡΡΕΡΗΣ

Ο ΖΑΚΥΝΘΙΝΟΣ ΜΟΥΣΟΥΡΓΟΣ

Μία περίληψη τών υποθέσεων άπό τ'α μελοδράματα τού Καρρέρη μ' άπάνθησμα άπό τις καλύτερες περικοπές εκείνων πού έχουν ύπόθεση πατριωτική, γνωρίζει σύντομα αλλά παραστατικά σ'τόν αναγνώστη τό έργο συνολικά τού συνθέτη. Ό Καρρέρης είναι ένα άκόμη πρότυπο μέσα σ'τά τόσα άλλα τών μεγάλων άνδρων πούβγαλεν ή Ζάκυνθος, ένας φλογερός πατριώτης πού, μέσα σ'τή μαρτίζουσαν άτμόσφαιρα τῆς ξενοκρατίας, και παρ'ό τήν ξενόγλωσση μόρφωση του έμεινε Έλληνας. Ό Καρρέρης έχει κάθε δικαίωμα ν'α μ'α μένει έλλοβ'ό σ'ή έλληνική και γιά τήν αξία του, και γιά τόν πατριωτισμό του.

ΜΑΡΙΕΤΤΑ Ε ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

“ΠΑΠΥΡΟΣ”

ΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 46

(είσοδος ΙΝΤΕΑΛ—Β΄ όροφος)

ΤΗΛ. 30.232 - ΑΘΗΝΑΙ

ΑΡΧΑΙΟΙ - ΕΛΛΗΝΕΣ - ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΚΕΙΜΕΝΟΝ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ

ΟΛΟΙ ΟΙ ΜΟΡΦΩΜΕΝΟΙ Ευρωπαίοι και Άμερικανοί έχουν εις την βιβλιοθήκην των τους Αρχαίους Έλληνας συγγραφείς. Καί μόνον ημείς οί Έλληνες αγνοούμεν την άθανατον πνευματικήν κληρονομίαν των προγόνων μας, διότι τό κράτος δέν έφρόντισε ποτέ νά έκδόση μίαν πλήρη σειράν των κλασσικών κειμένων.

Η Έπιστημονική Έταιρεία των Έλληνικών Γραμμάτων «ΠΑΠΥΡΟΣ» ήρχισε νά έκδίδη άπό τινων έτών, *διά πρώτην φοράν* έν Ελλάδα, όλα τά έργα όλων των Έλλήνων πεζογράφων και ποιητών, μέ πιστήν μετάφρασιν παραλλήλως του άρχαίου κειμένου, μέ αναλυτικήν εισαγωγήν και σημειώσεις.

ΚΑΘΕ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΠΙΤΙ ή γραφείον έχει έθνικήν ύποχρέωσιν νά άποκτήση την πολύτιμον σειράν του «Παπύρου» που άποτελεί ένα κολοσσιαίον έθνικόν και μορφωτικόν έργον, διά τό όποιον πρέπει νά εϊμεθα υπερήφανοι ως Έλληνες.

ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ που ένδιαφέρονται διά τό μέλλον και την μόρφωσιν των παιδιών τους, άς έξασφαλίσουν διά τό καθέν έξ αυτών μίαν σειράν του «Παπύρου». Εϊναι ή πλέον πολύτιμος κληρονομία που θ' άφήσωμεν εις τά παιδιά και τά έγγόνια μας, διά την όποιαν και θά μάς ευγνωμονούν.

Τηλεφωνήσατε εις τά Γραφεία του «ΠΑΠΥΡΟΥ» Λεωφ. Πανεπιστημίου 36—Στοά Θεάτρου «Ιντεάλ» 2ος όροφος (άριθ. Τηλεφώνου 30-232) διά νά σας έπισκεφθῆ εις τό γραφείον ή εις τό σπίτι σας άντιπρόσωπος της Έταιρίας προς συνεννόησιν.

ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΕΥΚΟΛΙΑΙ ΥΠΗΡΩΜΗΣ

ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΣ ΓΝΩΣΤΟΣ ΚΑΙ “ΑΓΝΩΣΤΟΣ”

Εϊναι τό βιβλίον, που ένδιαφέρει κληρικούς και λαϊκούς.

Διότι περιέχει συγκεντρωμένα :

- 1) Όλη τή μαρτυρική ζωή και τό μνημειακό έργο του μεγάλου Σατυρικού.
- 2) Βιογραφία αύθεντική, μέ γνωστά και άγνωστα στοιχεία.
- 3) Πολύμορφη και αναλυτική εισαγωγή για την Πατρίδα του.
- 4) Τήν κοινωνική και πολιτική κατάσταση της Κεφαλονιάς (1833—1864).
- 5) Σύντομον άνασκόπηση των υπερανθρώπων αγώνων των Έθνομαρτύρων Ριζοσπαστών και τή θέση του Λασκαράτου στο Ριζοσπαστισμό.
- 6) Τά Έκκλησιαστικά γεγονότα της Κεφαλονιάς (1841—1856) και τό κοινωνικό δοκουμένο του Άφορεσμού.
- 7) Τους γλωσσικούς αγώνας του Λασκαράτου άπό άγνωστα χειρόγραφα του.
- 8) Τό ποιητικό έργο του (γνωστό και άγνωστο), καθώς και τή διαθήκη του.
- 9) Τό γνωστό πεζό έργο του (Τά μυστήρια της Κεφαλονιάς, Χαρακτήρες, Στοχασμοί), μέ αναλύσεις αυτών.
- 10) Άγνωστα και γνωστά ανέκδοτα και έπεισόδια του Λασκαράτου, την άλληλογραφία του, μέ τους Ροϊδη, Τρικούπη, Βαλαωρίτη, την άγνωστη δημοσιογραφία του, καθώς και την προσωπικότητα της Κας Πηνελόπης Λασκαράτου.
- 11) Κρίσεις, γνώμες και πλάνες για τό Λασκαράτο Άγγλων, Γάλλων, Γερμανών, Δανών και Έλλήνων Κριτικών, μέ αναλύσεις αυτών υπό του Συγγραφέως.
- 12) Πλήρη βιβλιογραφία Λασκαράτου, Ξένη και δική μας (1850—1952) κλπ.

Σελίδες 478 χαρτί πολυτελείας, σχήμα μεγάλο 1/16 0,70×100.

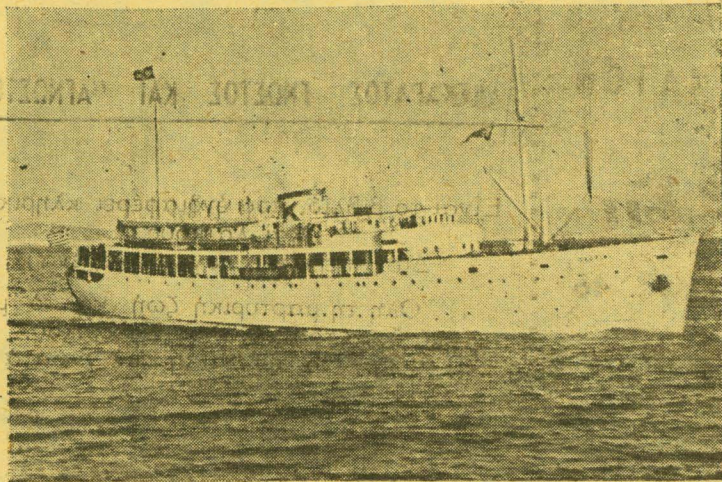
Τόμος καλοτυπωμένος, εικονογραφημένος, καθ' όλα εύπρόσωπος.

Τιμή Έσωτερικού Δρχ. 70.000. Έξωτερικού Λίρες Άγγλίας 3 ή δολάρια 9.

Πωλείται στα μεγάλα βιβλιοπωλεία των Άθηνών, στο κατάστημα των Άδελφών Βενεδίκτου Πετράτου στο Άργοςτόλι και άπό τό Συγγραφέα Άνδρέαν Χρ. Καλογηρόν. Αριστοτέλους 9—Παράσια.

ΛΗΞΙΟΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΚΑΒΟΥΝΙΔΟΥ Α.Ε.

„ΔΕΛΦΙΝΙ„

ΤΡΙΤΗΝ 6 μ. μ. ΧΙΟΝ, ΜΥΤΙΛΗΝΗΝ
ΣΑΒΒΑΤΟΝ 6 μ. μ. διὰ ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ

“Ο ΓΙΛΑΡΟΣ

ΑΝΑΧΩΡΕΙ ΤΑΚΤΙΚΩΣ :

Πέμπτην 5 μ. μ. Πάτρας, Ίθάκην, Σάμην, Ἀγ. Εὐφημίαν, Φισκάρδον, Λευκάδα, Πρέβεζαν, Πάργαν, Κέρκυραν (Βασιλικήν, Νυδρί).

Δευτέραν 5 μ. μ. Πάτρας, Ἀστακόν, Μύτικα, Λευκάδα, Πρέβεζαν, Πάργαν, Κέρκυραν (Κάλαμον, Ζαβέρδαν, Παξούς).

Τηλεφωνήσατε στο 41.141 γὰ σταλῆ αὐτοκίνητον διὰ τὰς ἀποσκευὰς σας.

Πρακτ. τηλ. 44-141, 44-142, 43-678

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟΝ
Στ. Παπαστεφανάτου
*Εναντι Ἐθνικῆς Τραπεζῆς
Εὐρίσκονται ὄλα τὰ εἶδη τοῦ
Καπνιστοῦ καὶ ἐκτελοῦνται συν-
ταγαὶ ὀμματοῦαλιῶν ἐπιστημο-
νικαί

Θεόδωρος Φωκάς
ΕΜΠΟΡΙΟΝ ΟΙΝΩΝ-ΠΟΤΩΝ
Καραγ. Σερβίας 8—Τηλεφ. 26.505

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΕΣΩΡΟΥΧΩΝ & ΑΝΔΡΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ
ΔΗΜΟΘΕΝΗ ΠΕΦΑΝΗ

Κουρούκλης Σπύρος
ΙΑΤΡΟΣ
Σολωμοῦ 5—Τηλ. 35.992

ΡΑΦΕΙΟΝ
Ε. ΣΕΝΤΕΡΗ
Εἰεικότης γυναικείων
φορεμάτων
Πλατεία Κάνιγγος 17

ΑΡΩΜΑΤΙΚΗ
ΣΑΠΩΝΟΠΟΙΪΑ
«**Εομῆς**»
ΓΕΡ. ΒΟΥΤΣΙΝΑΣ Α.Ε.
Μαυρικίου 2—Ἀθῆναι
Τηλέφ. 62.094

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ
ΕΘΝΙΚΟΥ ΛΑΧΕΙΟΥ
Ι. Προκόπη και Σία
Ἐλευθερίου Βενιζέλου 69
Τηλ. 31.682

ΕΣΩΡΟΥΧΑ ΑΝΔΡΙΚΑ
Σὲ τιμὲς κάτω τοῦ κόστους
Τιμ. Ρούσος
Σταδίου 60 (Ὁμόνοια)

Δημήτριος Χαροκόπος
Ἱατρός ΦΥΜΑΤΙΟΛΟΓΟΣ
Μάρνη 22—Τηλ. 53.764

Ἀθῆναι: Καπνικαρέας 8—Τηλ. 22-71

Πειραιᾶ: Ἀκτὴ Μιασούλη 11

Π. ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ & Α. ΠΕΤΡΑΤΟΣ
Ὁδὸς Σελωμοῦ 53—Ἀθῆναι
Γενικοὶ Ἀντιπρόσωποι τῶν Πετρε-
λαιομηχανῶν ΔΗΖΕΛ Ξηρὰς καὶ
θαλάσσης.

ΠΕΛΑΠΟΝΕ—Ἀγγλίας
Ἀντλία — Ἀλευρόμυλοι — Ευλομο-
γικά καὶ Μηχανουργικά
Μηχανήματα

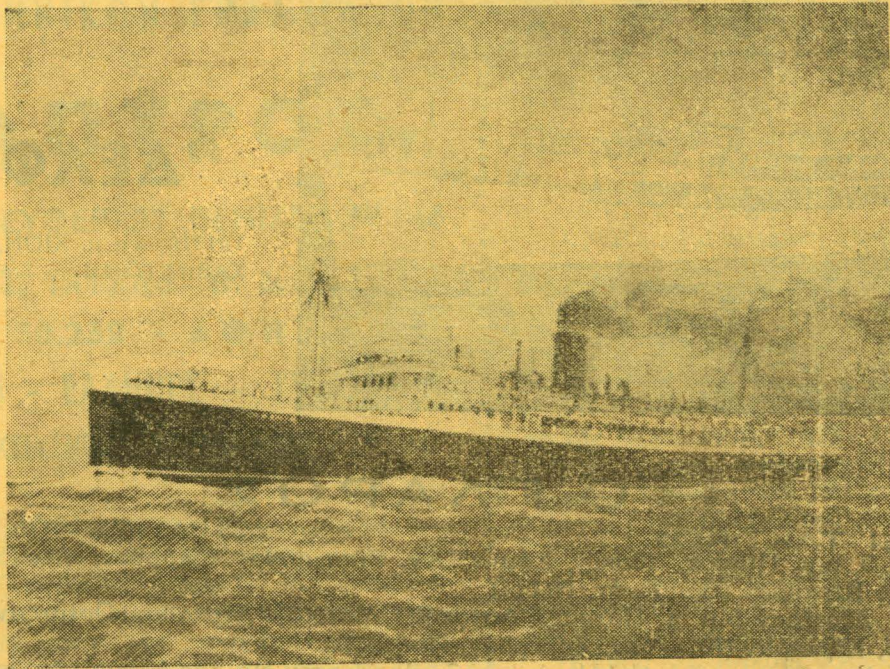
Λόλα Τουλιάτου
Τηλ. 23-825
ΟΔΟΝΤΟΪΑΤΡΟΣ
Θεμιστοκλέους 16

ΡΑΦΕΙΟΝ
Σταύρου Αβραμίτη

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ
Στὰ Φεση (β' ὄροφος)

ΣΤΟΙΣΤΕΙΟΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΝ ΕΙΣΦΕΡΟΥΣΑΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΝ ΕΙΣΦΕΡΟΥΣΑΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΝ ΕΙΣΦΕΡΟΥΣΑΝ

Ἑλληνικαὶ Μεσογειακὰ Γραμμαὶ Α.Ε.
Δρομολόγια

ἀ)π ΙΩΝΙΑ
Τόννων 9.050

ἀ)π ΚΟΡΙΝΘΙΑ
Τόννων 7.200

ἀ)π ΑΙΟΛΙΑ

Ἀναχωρήσεις ἐκ Πειραιῶς ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ 2 μ. μ.

Γένοβαν-Μασσαλίαν : Αἰολία 3 Ἰανουαρίου 1953
Δι' Ἴσθμοῦ Κορινθία 12 Δεκεμβρίου

Ἀλεξάνδρειαν-Κύπρον-Βηρυττόν-Πόρτ Σάϊδ-Ἀλεξάνδρειαν-Πειραιᾶ.

Τετάρτην 4 μ.μ. Αἰολία 10 Δεκεμβρίου
Αἰολία 24 Δεκεμβρίου

Πληροφορίαι Πειραιεὺς Μέγαρον Ἡλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων
Τηλ. 44322, 41651, 42639 καὶ ἅπαντα τὰ Γραφεῖα Ταξιδίων

Α Ε Β Υ 1 2 4 0 0 5 4

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ